

**DOBŘÁ
ADRESA**

Z obsahu Pepa Čečil

Pavel Březenský

Josef Soukal

Obsah:

25 dkg

Pepa Čechil: **Drobničky** (5)

Paseka v háji české literatury – Tom Segev: **Sedmý milion. Izraelci a holokaust** (8)

Michal Šanda: **Z antikvariátních banánovek – Požáry města Sušice od 15. století** (10)

Ivan Jemelka: **Črty** (14)

Michal Šanda: **Devět hřbitovních bran – Mořina** (16)

Pavel Březenský: **Básně** (22)

Půl kilínka

Eva Nováková: **Osobní ráje, pasti života a touha po štěstí** (24)

Jan Kubíček: **Retrospektiva** (26)

Michal Novotný: **Z Bábelu paměti** (28)

Bohuslav Reynek / Marc Chagall – **Valdštejnská jízdárna** (30)

Josef Soukal: **Vendelín a Josefína** (32)

Paralelní literatura 12 – Komunální politici (36)

Luděk Švorc: **Ředitel nádraží** (40)

Tři čtvrtě kila

Ondřej Hanus: **Rozmrdaná Praha** (46)

Soutěž (47)

(a)void Floating Gallery – autorské čtení (48)

Ivo Harák: **Předchůdce i soupeřník dekadence** (50)

Irena Šťastná: **Žvýkání jader** (52)

Leopold Němec: **Básně, Turecké lázně** (56)

Petr Štengl: **Radeček** (60)

Michal Šanda: **Příspěvek k rozšiřujícímu se počtu cyklistů a ohrožení dopravy v Praze z toho pocházejícím** (61)

Na titulní stránce: Michal Šanda „Jak dělá koníček?“ (k článku na str. 3)

Dobrá adresa, kulturně-společenský časopis na internetu, číslo 9, rok 2014, ročník 15. E-mail: dobraadresa@dobraadresa.cz. Vydávají Přátelé Dobré adresy. Šéfredaktor: Petr Štengl. Redakce: Václav Dvořák, Štěpán Kučera, Michal Šanda, Štefan Švec, Martin Vokurka. Grafická úprava a výtvarná redakce: Jakub Tayari. Vystavba internetových stránek: Libor Koudela. Neoznačené fotografie archiv redakce, kresby Corel Corporation. Časopis vychází s laskavou podporou Ministerstva kultury České republiky. Redakci nevyžádané rukopisy, kresby a fotografie se nevracejí. Technická podpora studio Grafin a FirstNet, a. s. Časopis je ex-cerpován Ústavem pro Českou literaturu AV ČR. ISSN 1804-963X

**SYSTEM NAVIGACE:
KLEPNĚTE!**

První stránka (titulní):
BYLO od č. 1/00: Klepnutím na „Z obsahu:“ se dostanete na str. 2 (obsah). Klepnutí na malé obrázky a jednotlivé body „Z obsahu:“ Vás přenesou přímo na příslušné stránky. **NOVÉ od č. 9/00:** Klepnutím na značku „Dobrá adresa“ se otevrou naše internetové stránky www.dobraadresa.cz v aktuálním prohlížeči. Klepnutím na střed obrázku se dostanete na popisek a tiráž na str. 2.

Druhá stránka (obsah):
BYLO od č. 1/00: Klepnutí na jednotlivé body obsahu Vás přenesou přímo na příslušné stránky. Klepnutím na naši e-mailovou adresu se Vám otevře nám adresovaný dopis v aktuálním e-mailovém programu. **NOVÉ od č. 9/00:** Klepnutím na značku „Dobrá adresa“ a na popisek k obrázku na první straně se dostanete na první (titulní) stránku. Klepnutím na slovo „Obsah:“ se Vám zvěští obsah přes celou šířku okna.

Další strany stránky (včetně druhé s úvodníkem):
BYLO od č. 1/00: Klepnutím na jednotlivé internetové resp. e-mailové adresy se Vám otevře příslušná stránka resp. se Vám nadepíše příslušný dopis v aktuálním programu. **NOVÉ od č. 9/00:** Klepnutím na značku „Dobrá adresa“ v levém nebo pravém horním rohu stránky se přesunete na str. 2 (obsah).

KLEPNĚTE SEM!

Rovný kilečko

Miroslav Pech: **Trafikantka**
(62)

Wagner a Liszt
v Piešťanech (64)

Dušan Šutarík: **Kým**
dohašne cigareta (66)

Michal Šanda: **Bestia**
triumfans (68)

Martin Vokurka: **Básně na**
září (70)

Dobromil Adresný: **Tak to**
vidíš! Já vám ukážu!
(72)

2 5 dk Foto- aktu- alita

Foto Michal Šanda

Naši milí,

co bych vám měl tak vykládat, jen považte sami, stačí se rozhlédnout, co a jak se všude chrupí, není to radostný pohled ani pocit, samý průser, kam jen oko padne, všude samá propaganda, Sparta nebo Slavie, Losna nebo Mažňák, Izrael nebo Palestina, ke všemu se navíc ještě ke všemu vyjadřují všelijací chytrolíni, kteří mají názor, kdo se v tom má pak vyznat, ještě, že švestek se letos urodilo habaděj a taky jablek bude dost, i s hruškami to vypadá slibně, což mi dává trochu jistoty a naděje do budoucna.

Petr Štengl

Jak dělá koníček? Búúúúúú!

2
5 dk

g

J e jaksí v povaze lidské, že pokud zemře starý člověk, nepovažujeme to za takovou tragédii, jako když zemře člověk dvacetiletý. Jenomže Bohunka měla do posledních dnů jiskrnou zvědavou duši mladé holky.

(mš)

Bohumila Grögerová
7. 8. 1921 – 21. 8. 2014

Foto Petr Kotyk

Pepa Čečil

Drobníčky

0 holce, která všechno stihla

**Příběh odposlouchaný,
ale zcela pravdivý**

„Tam někde v trávě pod jedlí, pobledlá holka právě tlí“, zpívám si ve větvi.

„Dlí“ povídá nákejšťoural, kterej šel náhodou kolem.

Já na to, „Proč by si nemohla tlít v trávě holka“.

„V trávě se maj dělat jiný věci, tlít se má na kompostě a ne v trávě pod jedlí“, povídá on.

„Ale ta holka si tam pěkně tleje v trávě a až bude hotová, tak si půjde podlít třeba na ten kompost.“

Jedině, že by byla tak šikovná, a že by při tom tlení, dokázala ještě dlít“.

„Tomu nevěřím, na to holky nemaj“, nedal si pokoj.

Šli se přesvědčit.

A když k ní došli a zeptali se, co to právě dělá, poslala je do hajzlu, aby jí nepletli, protože právě počítá řady, když plete dědečkovi svetr na zimu.

Za nějaký čas se šli podívat, jak je daleko, ale pod jedlí v trávě nakládal dědeček vidlema zetlelou holku na kolečko, že jí odveze na kompost.

Na sobě měl krásnej svetr a přitom si pobrukoval: „Tam někde v trávě pod jedlí, pobledlá holka právě dlí“.

Převezla je, ale sebe taky, protože zima ještě nezačala a dědeček měl už svetr na sobě.

Pravdu měli oba.

To byl zase den!

Ráno jsem vyšel z domu, jako každé ráno chrchlám a kašlu, vylít ze mě chrchel a začal po ulici skákat jako tenisák. Měl jsem takovej vztek, že jsem ho nakop a v protějším domě rozbil okno. Vlezu do tramvaje a chlap zívá až si hubu roztrh. Příšernej pohled. Povídám mu „kdybyste si vzácný pane tou kravatou co máte kolem krku podvázal bradu, alespoň by vám nebylo vidět do tý vaší roztlemený kušny.“ Nevnímal mě. Tupě na mě civěl. Asi blázen. A ještě k tomu mě napadly myšlenky jako: Jak to, že má k sobě blíž předkožka a pokožka než předvádka a posádka.

Do toho vzpomínka na sen: Upadl jsem na zajíce, napadlo mě, že bude pečinka. Jenomže ten zajíc se změnil na dřevěnýho. To mě bylo jedno a ve strachu, že mně uteče, jsem ho začal mlátit do hlavy botou, ale ta měla mechovou podrážku. Požádal jsem dámu s vysokými kramfleky, a pak jsem do chudáka dřevěnýho zajíce třískal, až z něj třísky lítaly. Když jsem už myslel, že je úplně mrtvej, uvědomil jsem si, že z něj stejně žádná pečinka nebude. Protože je dřevěnej, probudil jsem se. Pak jsem masturboval tak

divoce, že se u sousedů rozhoupal lustr. Celý zmatený mi bušili na dveře, co že se děje, tak jsem jim řekl, že trénuju na iron mana.

Povídám si:
tramvaj pěkně frčí
někomu to trčí
a mně zase cvrčí
z toho kdo mně pučí

o babičce a paní Votroubkové

Naše babička, to bylo něco. Paní Votroubková byla správcová našeho baráku a chodila k nám za babičkou na návštěvu. Bydleli jsme v Pardubicích na Dukle. Bylo mně něco mezi 8-10 roky, mě jednou tyto vážené dámy u nás doma zlechaly tak, že jsem se rozbrečel a počůral. Na to jsem v předsíni rozbil hokejkou jakési dlaždicové obložení a moje babička mi za to za trest nařezala, to abych prej měl důvod proč brečet. Jinak mě ale určitě měla ráda, i když často říkala, že jsem jí připravil alespoň o deset roků dřív do hrobu. A měla o mě starost, když mě třeba upozorňovala na to, že mi z nosu kouká nudle, a abych si jí honem utřel, jinak že mně vyšvihne voko.

Paní Votroubková mě asi moc ráda neměla, protože jsem jí zlobil, ale nerad.

Na schodišti domu, kde jsme bydleli, byla velká okna, která byla plná much a já ve volných chvílích, když jsem zrovna neměl domácí vězení, a nebo jiný program, bavil jsem se tím, že jsem ty mouchy na oknech prstem rozmačkával a okna byla potom takto nepěkně vyzdobena. Dostal jsem za to mockrát výprask, ale moje vražedná touha a potřeba

ba mouchy ničit, byla mnohem silnější. Paní Votroubková se mi za to mstila způsobem až nelidským.

Když jsem přišel třeba ze školy domů, našel jsem náš byt zamčený, protože mi klíče svěřené nebyly a na zvonění nikdo neotvíral. V tom ze svého bytu, jako by nic, vyšla paní Votroubková. Povídám, jestli neví, kde je babička a ona mi s úplně vážnou tváří povídá, že se šla utopit. Jindy zase, úplně smrtelně vážně, že spadla do rejže. Vždycky jsem to spolehlivě zbaštil a dal se do takového breku, který byl větší, než po tom největším vejpras-

ku. Měl jsem babičku taky moc rád, protože nás vychovávala a byla moc hodná. Taková dobrá, prostá duše to byla.

Babička mě taky naučila plést a hlavně háčkovat. Mívali jsme taková sezení o odpoledních. Babička, paní Votroubková a já. Každý z nás si vybalil svoje štrikování a každý z nás pracoval na svém díle. Až jednou

přišel pan Votroubek vyřídit něco své paní. Takovej správnáček tvrděj chlap to byl a povídá mi, co to tam motám. No a já celej nadšenej, že vůbec někdo projevil zájem a to BYL někdo, protože pana Votroubka jsem se bál. Celej pyšnej jsem vstal a podal mu svůj výtvar. Pan Votroubek vytáh z kapsy nůž, moje dílo přeráz, hodil do kouta, mě chytil za ucho, nakop do zadku a říká: „Koukej mazat hrát s klukama fotbal, tady nemáš co dělat.“

Foto Michal Šanda

2
5 dk
g

Paseka paseka

v háji české literatury

**Sedmý milion.
Izraelci a holokaust
Tom Segev**

TOM SEGEV

PASEKA

**sedmý
★ milion**

Izraelci a holokaust

Zprávy o vyhlazování Židů nepřicházely do Palestiny jako vlna, ale po kapkách, zvolna a zpočátku citelně ty, kteří je slyšeli, nezasáhly.

Vlivný odborový deník Davar 30. června 1942 zveřejnil, že v Evropě byl již zavražděn milion Židů. Noviny zprávu umístily na první stranu, ne však jako hlavní titulek. V jistém smyslu neobsahoval článek nic nového ani překvapivého – podobné zmínky se objevovaly v tisku již dříve. Informace o osudu Židů unikaly na Západ pravidelně z mnoha zdrojů, přičemž bez větších potíží pronikaly poštou, telegraficky nebo telefonicky. Existovalo také zpravodajství z první ruky včetně očitých svědků, kteří z okupovaných zemí utekli: uprchlíků, diplomatů, obchodníků, různých kurýrů, novinářů a vyzvědačů. Tyto zprávy nebyly vždycky důvěryhodné. Co víc, ne všechny informace známé jinde byly známy také v Palestině; ne všechny zprávy, které se dostávaly k předákům Židovské agentury, se hned objevovaly v médiích. Ovšem informace, které byly redaktorům deníků v Tel Avivu dostupné, by stačily, aby se čtenáři dozvěděli, že hitlerovci soustavně vraždí Židy, mimo jiné v plynových komorách. Noviny takové příběhy obvykle publikovaly, jako by šlo pouze o lokální aspekt skutečného dramatu, vedle hlavního zpravodajství z válečných front. Hodnotíme-li záležitost z hlediska historika, lze říci, že braly jednu z největších událostí století na lehkou váhu.

Čas od času se noviny navzájem obviňovaly z přehánění v popisu zruřnosti: „Nedjednou jsme již varovali před nešťastnou praxí některých místních deníků, jež spočívá v tom, že nafukují každou hrůznou zvěst o prolévání židovské krve, zveličují počet obětí i mrtvých, a ještě to dávají do černého rámečku, aby pro vyvolání silnějšího dojmu ještě zdůraznily, co je již beztak černé,“ stýskaly si jedny noviny. „K čemu? Nemají Židé dost problémů?“ Jiné tituly přitakávaly: „Otiskujeme tu hrůznou zprávu, pocházející z výše zmíněného zdroje,“ distan-

coval se Davar od hlášení očitého svědka o vraždění Židů v pojízdných plynových komorách nedaleko vesnice Chełmno v Polsku. Článek vyšel na straně dvě. Vyprávění o nákladních autech užívaných k plynování Židů se objevilo v novinách již před několika měsíci bez takových výhrad, ale také bez zvláštního zvýraznění. Hlavní článek toho dne se týkal podmořské války a redakční text kritizoval britský dozor nad zdravotnickým systémem v Palestině.

Jiné tehdejší noviny zveřejňovaly četné podobné zprávy. Například Ha-arec zařadil svědectví o krutostech v Charkově na Ukrajině. („Hitlerovští drábi hnali masy polonahých Židů ulicemi města, bičovali je a tloukli pažbami pušek. Vyčerpaní starci a děti padali bezmocně na dlažbu.“) To bylo umístěno na druhé straně pod záhlavím o šířce jednoho sloupce. Hned nad tím v témže sloupci se skvělo hlášení o velkém vítězství židovského fotbalového mužstva v Damašku. („Šachevičovy střely se vyznačovaly nezvyklou nápaditostí.“) Po válce novináři tvrdili, že zprávy přicházející do redakce byly tak děsivé a bezprecedentní, že o jejich pravdivosti pochybovali: „Nevěřil jsem tomu a naléhal jsem na ostatní, aby tomu také nevěřili,“ napsal člen redakce Davaru. Zároveň je však patrně trápila obava, že vinou pochybností přehlédnou nějaký příběh, kterého využije konkurence. Publikovali tedy tyto zprávy, ale s výhradami – aby setrvali na bezpečné půdě. Svou nejistotu často vyjadřovali otazníkem, tak jako v tomto titulku z Davaru: „Půl milionu Židů vyhlazeno v Rumunsku?“

Značná část informací o masakrování Židů se do novin dostávala přes Palkor, tiskovou agenturu Sionistické organizace. Noviny jišuvu považovaly depeše Palkoru za ne zcela důvěryhodná polooficiální hlášení. Publikovaly je, považovaly se totiž za část komunikačního systému sionistického hnutí, ale neakceptovaly je příliš – docela jako by se obávaly, že jako nezávislé noviny by neměly věnovat oficiálním hlášením přehnaně mnoho místa.

Jiné tehdejší noviny zveřejňovaly četné podobné zprávy. Například Ha-arec zařadil svědectví o krutostech v Charkově na Ukrajině. („Hitlerovští drábi hnali masy polonahých Židů ulicemi města, bičovali je a tloukli pažbami pušek. Vyčerpaní starci a děti padali bezmocně na dlažbu.“) To bylo umístěno na druhé straně pod záhlavím o šířce jednoho sloupce. Hned nad tím v témže sloupci se skvělo hlášení o velkém vítězství židovského fotbalového mužstva v Damašku.

2
5 dk

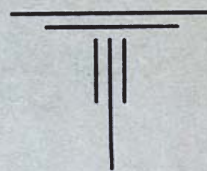
g

Z antikvariátních banánovek

Kajetán Turek se
narodil 27. 6.
1884 v Táboře,
zemřel 22. 6. 1942
v Sušici. Byl
ředitelem tamního
Městského musea.
Požáry města Sušice
od 15. století jsou

II. Publikace městského musea v Sušici.
KAJETÁN TUREK:
**POŽÁRY
MĚSTA SUŠICE
OD 15. STOLETÍ.**

V SUŠICI 1929.
Otisk z časopisu »Sušické Listy.« — Nákladem
musea. — Tiskem Jos. Procházky, nakladatel-
ství a knihtiskárna v Sušici.

jenom jednou z mnoha pozoruhodných odborných publikací,
které sepsal. Sušické ryby na stole krále českého: rybniční
hospodářství městské a umělý chov pstruhů a lososů (1935),
Ročenka městského musea v Sušici za rok 1936: kaple Anděla
Strážce v Sušici: staré děkanství Voprobovský dům: rodopisné studie
sušických Voprobů z Feldštejna a z Bračova (1936), Sociální péče
o dělníky továren na sirky v Sušici v letech 1850–1890 (1940).

Požáry města Sušice od 15. století

Makulář popsání té nešťastné a lítostivé pohořlosti a zkázy všech p. měšťanův a obyvatelův toho král. města Sušice, kteroužto Bůh všemohoucí dne 20. Julii léta přítomného 1707 o polednách mezi druhou a třetí hodinou německou skrze nenadálý a hrozný oheň dopustiti ráčil. Sepsaný od Šimona Frant. Faykle, písaře k tomu téhož času deputovaného. Pán Bůh všemohoucí rač dáleji od takové práce nás opatrovati.

My Jan Josef svobodný pán z Újezda, pán na Březnici, Tocjhovicích, Kasku, Kamenným a Hradišti, J. M. Cís. skutečný komorník, František Václav Chanovský z Dlouhé Vsi a na Chanovicích, J. M. Cís. nařízený král. hejtman kraje prácheňského, též Ladislav Sigismund Běšín z Běšin a Ferdinand z Kadové, známo činíme vůbec přede všemi a zvláště tu, kde náleží, že jsme na šetrnou a bolestnou žádost J. M. Cís. pana rychtáře, pana purkmistra a rady král. města Sušice sami osobně se vypravili a jaké tak káže ukrutný, hrozný, prudký a nenadálý oheň který z dopuštění božího nastal, dostatečně jsme vyslyšeli, následovně vyjmenovaní a politování hodní měšťané a obyvatelé města jak sami tak se ženami a dítkami, jak jsou chodili, tak pro hrozný a prudký oheň opustivše vše své, od města a příbytku utíkati museli, v kterémžto prudkém a nešťastném ohni za půl hodiny po celém městě vzniklém přes 30 osob křesťanův mimo jednoho žida, jak mužského tak ženského pohlaví ohavnou smrtí uhořelo a udušeno jest. A tudy nebyvše k obránění a k přetrhnutí téhož ohně žádného přístupu celé město s dvorami, předměstími, kostely, 2 věžmi v grunt shořelo, takže na větším díle měšťané po tu chvíli kam hlavy skrýti a kde přebývati nemají, nobrž mnozí a na větším díle jich, jinam pryč se odebrati a mezi dobrými lidmi své živnosti hledati nuceni jsou. To vše jsme pod hodnověrnou attestací vydali, též ten od J. M. Cís. Jich Excel. a M. králův. pánův místodržících v král. Českém vyměřenou přísahu jsa od nás, aby se křivo přísazenství, a pro ně hrozné jak božské tak právní pokuty vyvarovali, dostatečně napomenuti, stojí dvěma před krucifixem pravice své vyzdvíženými prsty před námi, jakž následuje vyznali:

Pavel Kheibekh.

Dům klenutý a dobře vystavěný, hospodský též od gruntu vyhořelý a mnoho klenutí zbořeno, na kterémžto škody počítaje 400 zl., od nábytků všelikých a svrškův hospodářských to jest vozův, cínu podušek, bílých a chodících šatův při nejmenším shořelo za 150 zl., všelikých skel a olova a jiných potřeb k řemeslu mému sklenářskému důležitých za 50 zl., píce zelené, slámy a obilí a vaření na sejpce shořelo a zasypáno za 50 zl.

Danielovi

Pretlíkovi, pekaři.

Dům, na kterémž všechny půdy a střechy shořely, v něm nábytku a všelikých potřeb, též šatův a truhel, na čemž škody počítám toliko 300 zl., jedna kráva a tele odstavené za 30 zl.. Dvě zahrady s štěpnicí a zahradou kuchyňskou, na čemž škody 200 zl.

Janovi Klanczovi, ševci.

Dům do gruntu shořel a ruinirován, též klenutí zbořeno, na kterémž škody přinejmenším 210 zl., v témž domě shořelo pak všeli-

Dům celý v grunt
spálený, který bych
v předešlý způsob
vystavěti měl, nákladu
míti musím 200 zl.,
nábytkův a mobilií, též
všelikého díla mého
uzdařského i s kožma
za 330 zl., hotového
díla pro reg.
Čakovský husarský,
které pro neplacení
již 3 léta u mne leželo
za 250 zl.

Dům celý s krovu
v grunt zkažený se
všemi nábytky
a kupeckým kořeným
krámem, na čemž
škody snáším 420 zl.

N. B. v témž domě
děvečka uhořela.

jakých nábytkův a všech potřeb k řemeslu
ševcovskému za 100 zl.

Václavovi
Vodičkovi

na domě všechny střechy, 100 zl.

Salomeně
Zíglerové.

Dům, střechy všechny, půdy do gruntu
s dvouma sednicemi, oknama, v témž domě
všelikého hospodářského nábytku a do-
movních potřeb, píce zelené, slámy, lenu
a šatův, truhel shořelo za 350 zl., u kláštera
n předměstí zahrádka, v ní úrodné stromo-
ví do gruntu ruinirováno a zkaženo za 100
zl.

Vilímu
Fertlovi.

Dům s střechami a půdami, vším hospodář-
ským nábytkem, při čemž sobě při nejmen-
ším počítaje 280 zl., jeden kus dobytka ho-
vězího a 4 prasata za 7 zl., pernaté drůbeže
36 kusů za 3 zl., dvůr za městem s stodolou,
vůz píce zelené a slámy, 2 kopy otepí za 228
zl., zahrádky při témž dvoře s mladými
stromy úrodnými za 15 zl.

Janovi
Holovi,

dům sirotčí se střechami celý spálen, kte-
réžto škody počítám 400 zl.

P. Ferdinandovi
Christ.
Lysandrovi,

J. M. Cís. panu rychtáři. Dva domy se vším
k nim patřícím nábytkem, potřebami a mobi-
lijemi hospodářskými, též šaty ložními a cho-
dicími, dokonale ruinované, na kteréžto do-
my k vystavění jich zase jak předešle stály, ná-
kladu počítaje a škody na něm všudy, jak by
co jmenováno býti mohlo se vším, 3400 zl.

P. Petr
Gottfrid
Kabath.

Dům se všemi nábytky, takže v krátkém ča-
se po ty dva ohně při nejmenším škody
mám a k vystavění takového domu, jak pr-
ve byl, počítám škody na všem 800 zl.

Frant.
Alberth.

Dům od předešlého ohně vystavěný se vším
nábytkem a hospodářským potřebami
a mobilijemi zase v grunt vyhořelý, na čemž

sobě škody počítaje po předešlém vystavění
téhož domu ve všem 340 zl.

Ludvík Pertlík.

Dům, který jsem pustý koupil za 780 zl.
a v nově vystavěti dal, v ruinu zase uveden,
s všelikými mobilijemi, též s 16 kusy dobyt-
ka, na čemž při nejmenším škody snáším
a mám 500 zl.

Adam Hüeber, kotlář.

Dům tak jak sobě obsazen byl pokoj, skle-
py, sejkami, stájemi, netoliko střechami,
ale i všechny zdi do gruntu ruinirovány,
neméně i nábytky, mobiliae a potřeby hos-
podářské, též i forot mědi k řemeslu kot-
lářskému, s cínem a jinými věcmi, domov-
ními svršky, na čemž škody sobě pokládám
1500 zl.

Andres Schreiner, uzdař.

Dům celý v grunt spálený, který bych v pře-
dešlý způsob vystavěti měl, nákladu míti
musím 200 zl., nábytkův a mobilií, též vše-
likého díla mého uzdařského i s kožma za
330 zl., hotového díla pro reg. Čakovský hu-
sarský, které pro neplacení již 3 léta u mne
leželo za 250 zl.

Martin Šmržek.

Dům celý s krovy v grunt zkažený se všemi
nábytky a kupeckým kořeným krámem, na
čemž škody snáším 420 zl.

N. B. v témž domě děvečka uhořela.

Jiří Karel Krušecký.

Dům do gruntu zkažený, a všechno v něm
cokoliv měl spáleno takže do chudoby uve-
den jest a mezi dobré lidi žebrunkem jíti
musel a domu svého stavěti odkud nemá,
300 zl.

Mattes Göch, barvíř,

dům se vším stavením v zkázu uveden, 460
zl.

Franc Gregoriades,

850 zl.

Jan Kafka, řezník.

Domec dobře stavěný i s krámem masným,
150 zl.

Lidmila Jefikovská.

Dům shořel, a mně nic nezůstalo, 192 zl.

Kristina Síglová,

vdova, chudá. Domec se vším všudy v do-
mečku mém se nacházejícím nábytečkem
v popel a ruinu obrácený, takže skrze tako-
vou škodu do největší zkázy a chudoby uve-
dena jsouce, nyní žebratou jíti musím a své-
ho domečku více stavěti nemohu, tuto pak
škody mám toliko 120 zl.

*Druhá část makuláře se ztratila z městského
archivu, patrně si ji někdo vypůjčil a vůbec
nevrátil, nebo při stěhování archivu byla po-
hozena a zničena, což zjistil jsem již o několi-
ka listinách, z nichž čerpal Dr. J. A. Gabriel
a Jos. Holík, a jež ve svých dějinách citují.*

Připravil Michal Šanda

Ivan Jemelka

Črty

A tohle se stalo jednou ráno...

sedím, piju kávu, Standart, se smetanou a hledím skrze okno na protější dům, činžák, co má v každém patře malý balkon. Jak piju tu horkou kávu, tak horkou, jak jen to snesu, piju ji po malých douškách a ona mě příjemně hřeje, probouzí a voní mi, vidím to a nevěřím svým očím. Na balkon naproti vyběhla dívka, dlouhé blond vlasy, nahá, jak ji pán Bůh stvořil, a přes zábradlí zvrací - jakoby pustila dolů něco zabalené v šátku. Ježíši, má tělo jako vymyšlené, jako po retuši. Počítám patra, postavím hrnek a jdu. Dveře jsou v tom patře troje, bílé a odřené, jedny jako druhé. Javůrek je starý pán. Někdou u vás zvracel - říkám, ale on, že bydlí už čtrnáct roku sám. U Šnajdrů otvírá tlustá pani, jako sud. Je blbá nebo hluchá. A Možnárová je babička, která asi ráda kyselé zelí, nic víc. Ježíši, co mám dělat? Jdu domů, piju studenou kávu, co zbyla a koukám na ten balkon a říkám si, Ježíši, mám jít na policii nebo co?

A tohle se stalo jednou u nás v Šikmé ulici...

Klicmanovic Otto, žák deváté B základní školy na Brabantském náměstí, byl v pátek odpoledne doma a kouřil cigaretu, kterou vzal ráno tátovi z krabičky na stole v kuchyni. Kouřil u otevřeného okna a přitom skládal milostný dopis, který mu napsala Jana Perlová, jeho spolužačka z deváté A. Otto Klicman složil z dopisu vlaštovku, vyklonil se z okna a tu vlaštovku vyslal elegantním švihem předloktí ven, protože si myslel, že Jena Perlová je kráva. Dole šel právě jeho bratr Pavel Klicman, žák páté C základní školy na Brabantském náměstí. Viděl bratra, jak se vyklonil z okna a hodil papírovou vlaštovku a myslel, že je to hra, že ho Otto vyzývá, aby vlaštovku chytil. Pavel Klicman byl rozvažný hoch, sundal z ramene batoh s učením a čekal. Vlaštov-

ka zatím nepravidelně šněrovala prostorem mezi domy a řítila se tiše k zemi. Pavel odhadl místo a rozběhl se tam, jako brankář pro padající míč, ale vlaštovka mu prosvíštěla mezi prsty, a mladší Klicman, instinktivně, jako šelma, po ní skočil. Řidič pak řekl, že viděl jen něco bílého se mihnout před předním sklem a pak přišel náraz. Pavla Klicmana ten náraz, odhodil až ke dveřím drogerie, která musela ten den zavřít už ve dvě odpoledne. Ten odmítnutý milostný dopis od Jany Perlové způsobil mladšímu Klicmanovi zlomeniny žeber, vážná vnitřní zranění a zlomeninu stehenní kosti. Otto Klicman ten dopis pak našel, schoval a ve vhodném okamžiku spálil. Jana Perlová pro něj ovšem sestoupila z kategorie kráva mezi zkurvené svině.

S Velikonocema to bylo jako každý rok...

pomlaska, pentle, prolomené sukně a na táčku sklenky. Táhli jsme jednou jihočeskou vesničkou, jako pogrom na ženské, jako velikonoční útočníci, a turisté z Evropy to natáčeli na video a kroutili nad tím barbarstvím hlavou.

Den předtím jsem ale v kopcích nad klášterem viděl v rokli u lesa sníh, vypadalo to, jakoby tam spala nahá obryně

Tak dnes je první teplý den v roce...

ale jen na slunci, ve stínu je zima. Praha je holá, bledá a pihovatá, však víte, jak to vypadá, když sleze sníh, jako když se lidé zase po roce svléknou na plovárně.

Já šel bez kabátu. To je tím sluncem, to je tím teplem, to je tím jarem. Tvoří se v nás nějaké husté, živé šťávy, které nás nutí zářit očima, cenit zuby, roztahovat chřípi. To je tou náhlou změnou počasí, která nás nutí přelévat ty zázračné šťávy a vyměňovat si je

s druhými, stejně rozjařenými, stejně vyceňnými a stejně zadýchanými.

Začíná opět ten každoroční mumraj kolem nitrobrňší a nitrohruční výroby divotvorných šťáv, které mají v místě na svědomí podle statistiky 560 narozených dětí, 320 nenarozených dětí, 5 samovolných portrátů, 6 sebevražd, 30 pokusů o sebevraždu, 240 sňatků, 310 rozvodů, neevidovaný počet seznámení, neevidovaný počet rozchodů, 2 básnické sbírky, 300 tisíc pokusů o verš nebo alespoň pokusů říci něco hezkého.

Jaký mám dnes pocit

Pocit mám koktejlový, jako když se k sexu přimíchá toužebný stesk a bezstarostné veselí. Před obědem jsem šel na pivo do hospody U bojovníka a obsluhovala tam servírka nahoře bez. Prsa ji visela, že za výčepem vypadala, jako když se baculaté dítě posadí na hrnec a pod bradou mu svítí kolena. Sel jsem s tím pivem raději ven, a tam stala na protějším chodníku odbarvena cikánka, v ruce držela mobil a řvala nahoru, do patra: "furt volam, furt schranka, kurva!"

O láskyplném hněvu

Bylo to v Krumlově, Českém, a já šel na oběd do pizzerie. V srpnu, před bouřkou, ale oknem z minulých století a přes truhlík s kytka foukalo. V lokále seděly tři páry jako vystřižené z papíru a servírka, ta chodila, taková ta bezdětná mamina. Když v Krummau, tak eggenberg a fungi a čumím z toho okna. Pak přišla máma s dcerou, tak třináctiletou a já zírám na tu matku. Křehká, impulsivní a lehce nemotorná, jako dítě. Dlouhé, štíhlé prsty se citlivě dotýkají stolu. Postavu má holčičí i šaty a sandály a úzká chodidla. Ta její dcera je dospělejší, ale matka jí krájí pizzu. Rázně, pečlivě, přesně. Tak čelí světu. Nebo je to trik?

Po fungi objednal jsem si kafe a ona taky. Co dál. Nechal jsem jí u servírky lístek: Omlouvám se za upřené pohledy, ale ještě jsem nepotkal tak nezdolnou nevinnost.

Šlapu v tom vedru po Latránu, hlavu ještě plnou toho dívčího zjevu, kdy doběhne mě ta dcera. Modré nehty, krátký seštrih. Asi po tátovi lehce baculatý, atletický kolohnát. Prý jsem rozbrečel její mámu.

A co? Na to já.

No, že se nemůžu takhle míchat lidem do života. Je rozhořčená.

Do života se nemíchám lidem já, povídám a nechal ji tam v tom jejím láskyplném hněvu stát.

Kde bydlím

Můj byt je kuchyň a pokoj. Bydlím s dědou – v přízemí. Já spím v kuchyni a děda v pokoji. Máme taky sprchový kout. Tam, kde býval dříve špajz. Topíme vafkama. Děda už špatně slyší, maličko páchne a občas nosí místo hole na opření židli, ale je hodný, zvláště s ohledem na to, že to není můj děda, teda vlastně to není vůbec můj příbuzný. On je taky trochu bláznivý a pořád si k sobě mluví. Ten byt je ve skutečnosti jeho i nábytek, takový starý z ořechového dřeva, před válkou se mu říkalo měšťanský, a na zdi oválný obraz Ježíše, znáte to, ne?

Kuchyň má malé okno do vybetonovaného dvorku s klepadlem. Když je děda na záchodě tak tam chodím močit. V pokoji jsou dvě okna do Šikmé ulice. Děda byl zavřený za neúmyslné zabití. Spadla mu vnučka z houpačky přímo na hlavu. Dostal čtyři roky a syn se ho zřekl. Od té doby je krapet blázen. V kuchyni přitloukl na všechny zdi zelené vojenské deky – Bůh suď, kde je vzal – prý, aby sousedi neslyšeli, co si povídáme.

Máme kocourka. Děda ho našel na dvorku. Na tom betonovém s klepadlem. Ten dvorek je ze všech stran obehnaný vysokou zdí, nedávno natřenou na žluto. Kocour

ek tam skočil nebo spadl a nemohl zpátky a mňoukal a mňoukal. Děda ho zahnal do rohu a potom po něm sáhl a kocour mu málem prokousl prst. Tak děda šel pro své kožené rukavice na zimu a znovu po něm sáhl a přinesl ho k nám domů. Kocourkovi jsme dali jméno Puk a Puk hned zalezl pod vafky a zatím nevylezl. Dali jsme mu tam miskou s vodou a mlékem. Snad si Puk u nás zvykne. Pokousaný prst jsem dědovi vyčistil lihem a zalepil náplastí. Doufám, že se mu ten prst nezanítí. To víte, děda už je starý, a starým lidem se rány hůř hojí. Bylo by hloupé, kdyby děda zaplatil za toho kocourka příliš, že?

Beze slova

Někdy chodím běhat do Fuksových sadů. Tam, kudy kdysi chodila kněžna Natálie Mooshabrová na péči o matku a dítě. Po parku ale klušu jenom, když je zavřená běžecská dráha na atletickém stadionu K. Lhotáka na kopci. To, když jsou tam závody horkovzdušných balónů. A včera zase byly. Tak jdu pomalu nahoru naší Šikmou ulicí. To se rozcvičuju. Kolem cukrárny U Milušky, kde zrzavá slečna, co jezdí Subaru WRX STI, nosí stříbrnou lopatičkou dorty, ale já se nezastavím. Jdu kolem až ke schodům do sadů. Je tam zahradní restaurace Socool. Skládací židle a stoly z červených prkýnek, slunečníky, znáte to. Hosti na mě hledí přes sklenice, jak běžím k nim nahoru a myslí si svoje. U Socoolu zahnu doleva a uháním podél Lhotákova stadionu, je to hodně z kopce k soše Josefa Sudka. Je to v rohu parku a kolem jsou záhony macešek a lavičky. Na jedné se postavila holka. Nohy štíhlé a dlouhé. Pevný zadek, holý jako ty skvělé nohy. Rozkročila se, aby se pod ní vešly stehna kluka. Stojí mu jako petřínská rozhledna. My taky udělali něco pro zdraví, povídá mi ta holka a já funím kolem a dál, kudy chodila kněžna, beze slova.

2
5 dk
g

Mořina

Devět
hřbitovních
bran

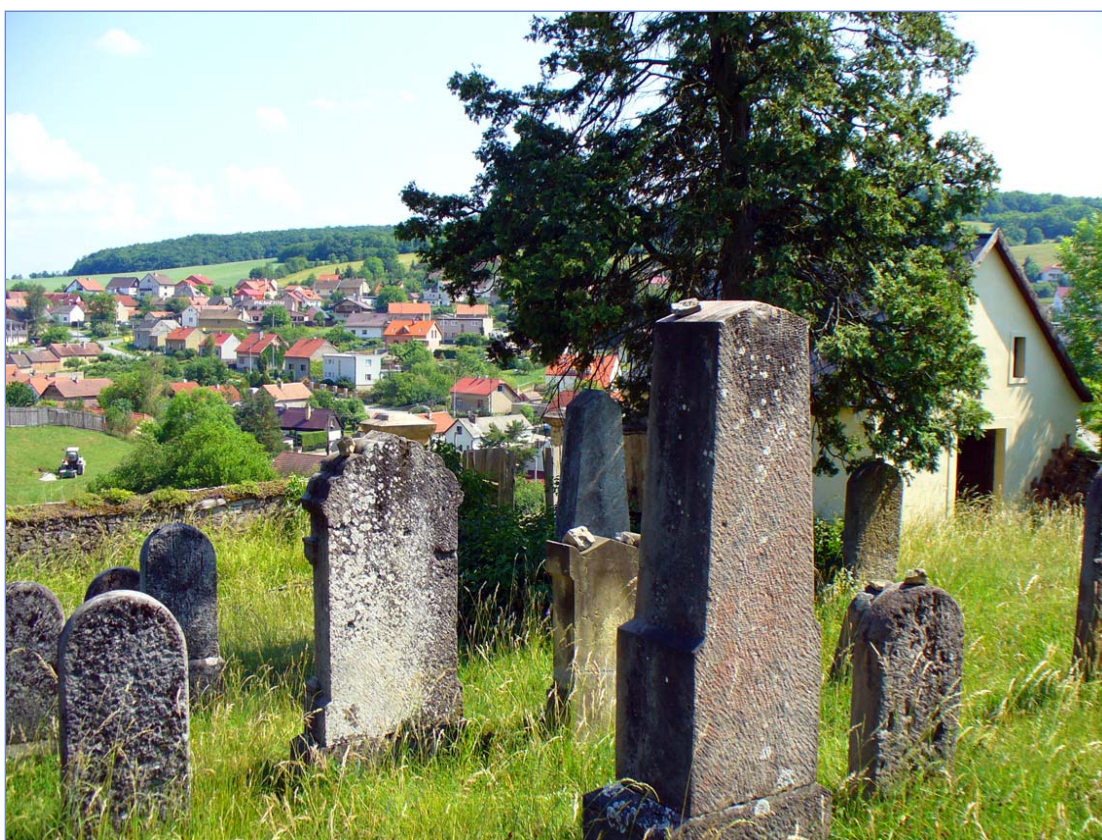
Mořina se nachází západně od Prahy, v Českém Krasu, a turistům je známa především díky zatopenému lomu Amerika. Židovská obec byla v Mořině založena roku 1760 a měla dokonce i vlastní synagogu a rabína. Židovský hřbitov na návrší nad obcí je z roku 1735. Dochovalo se na něm asi 150 náhrob-

ků barokního a klasicistního typu z pískovce a vápence a černé žuly. Nejstarší čitelný náhrobek pochází z roku 1741. Pohřbívalo se zde do 30. let minulého století.

Proto všichni, kdož žítí chcete, do té deváté brány se mnou vejděte.

Michal Šanda

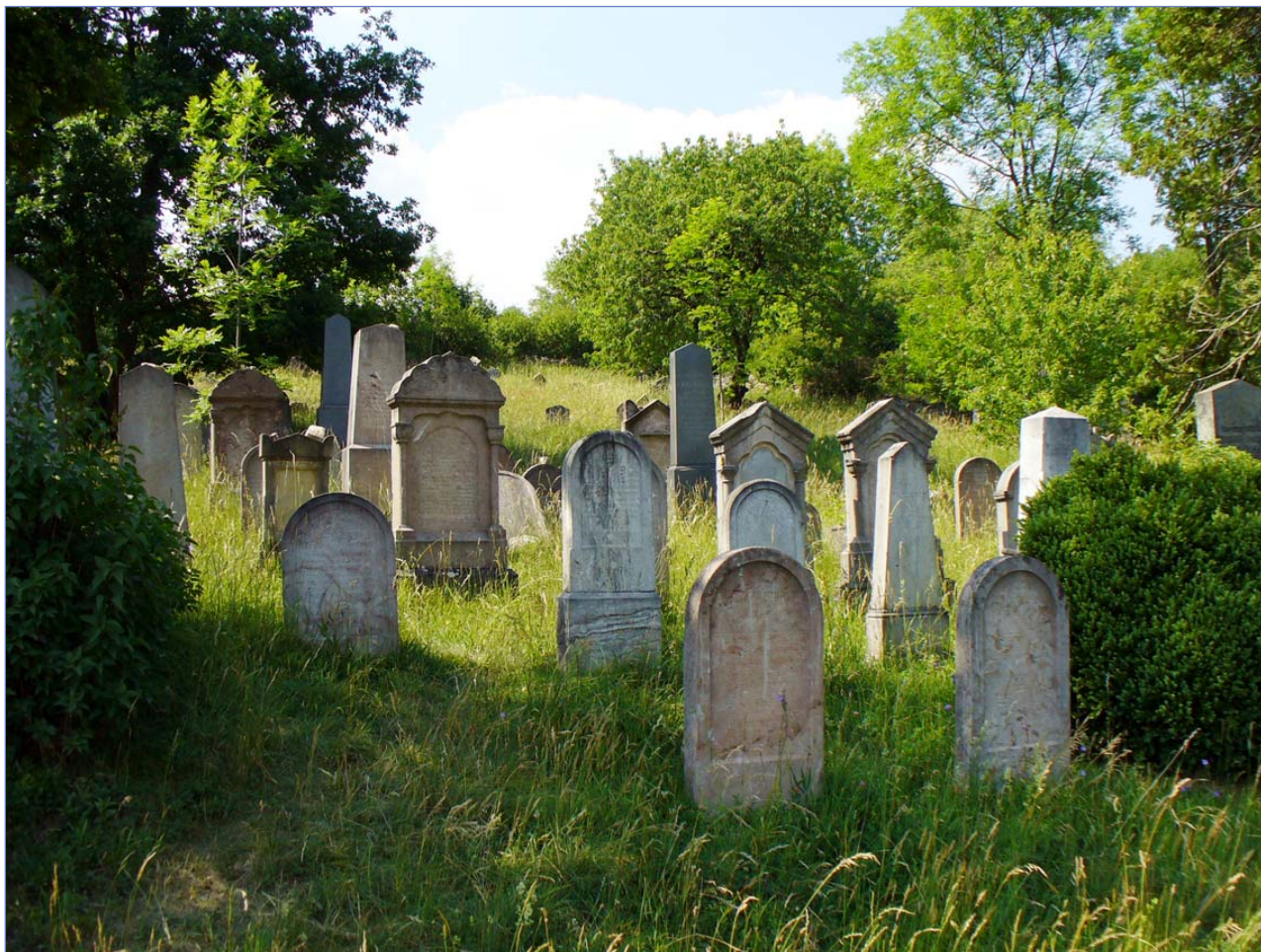

Po špičkách

Noc visela mezi okny,
přibítá několika hřeby k obloze.

Konečky tmy bodala do škraloupů kaluží
tak, jak to dělají baletky,
když na kapesních nožích
tupí špičky.

Pod čely fasád sem tam mrklo, zívlo,
aby se v lomeném světle
rozmísil kouř z cigaret
do šilhajících ulic.

Nad ránem opatrně vyplazila z města
vybledlé tělo, na které si oblékne
bílou košili.

Pavel Březenský

Rybář

Ruce dřevnatí,
když tahá poloprázdné sítě.

Uprostřed jezera
vrostlý do vesel
schovává marnost pod žábry
v laciných myšlenkách
na hostinec,
kde džbánkem vína
a teplou polévkou
uleví všem odlitkům
stařeckého smutku.

Zítra vypluje zas,
i kdyby měl hroby na jazyku.

Za Soestem

Když lijáky
řežou do tváří krajin,
je ti líto
koní v ohradách.

Očima plašíš mraky
a kradeš stromům hlavy
pro hřibata.

S modlitbou v koutcích,
hledíš jak si
podmáčené torzo louky
bere rukojmí.

A já vím,
že dnes toužíš spát
ve stájích.

Básně

Na řece

Od břehu ke břehu
na deset pádel.

Vlny se daly řezat dlaní
a písek jako kaviár.

Placíky sešívaly hladinu,
nad kterou v šepotu
rybářské pruty.

A vysokou trávou
šustil porybný.

Pavel Březenský

4+1 bez antidepresiv

Tíha

Snáší se do trhlín ticha,
kde stínům kreslí hrby
a drtí v sutinách.

Stejně jako archivní Tramín
mate mysl a láme ramena.

Pro všechny viny
píše horoskopy,
když miský vah
spí ve výloze antiku.

Cpu ji do jutových pytlů
a nosím na bedrech
jako soudce, kat
I oběť.

Mám v sobě vážně dost
prostoru pro blázna,
luxusní apartment
čtyři plus jedna.
Na vstupních dveřích mi
ční klika mosazná
a taky kukátko
do nedohledna.

Uzavřen před světem
naboso v županu
namáčím do mléka
cereálie.
Co na tom tak jsem si
zhnusený umanul,
že se mi v bláznovství
nějak líp žije.

Občas jen nakouknu
abych se ujistil,
vybral sis člověče
tu správnou stranu.
Tam venku na tebe
čekají čelisti,
ve ksichtech podivně
zubících chřtánů.

V krabičkách

Možná jsem zbytečně
zatlačil na pilu
a tak tu ležíme
jako dva špalky.
Ty půjdeš k řezbáři
já jen kus pahýlu,
kterého rozdrť
stroj na zápalky.

Zatímco pod dláty
měníš se v reliéf,
přes póry nasávám
chuť parafínu.
Sročený v zástupu,
jak vojsko do bitev,
semletou hlavou si
přiznávám vinu.

Tak promiň maličká
za citů zmatky,
já mizím v krabičkách
se škrtátky.

Básně

Osobní ráje, pasti života a touha po štěstí

Eva Nováková

Hraná

Tvá malá holčička, hračka na hraní
obebraná ve hře, v životě
ve vztahu bez vztahů,
hrací kostka, figurka na tahu
z něhož nelze vystřízlivět
i když tu nejsi, kde jsi?

Odmítá, co odmítnout nelze.
Odmítá již odmítnuté
promítání, biograf
promítaný na tělo
hrací desky,
štukované hormony
splašených v záblesku,
odlesku rozmazaných zorníček.

Od výhry dělí jen kousíček,
jedno hrací pole,
jednou si nahoře a jednou dole.

Osobní ráj

Osobní ráj vprostřed zahrady
za plotem z nahých těl
zarostl travou a stromy,
které neplodí ovoce
na chuť, ale pro vášeň,
touhu skrytou pod slupkou
rudého slunce.

Hříšné umění jabloní
zde nikdy nezapadá
navzdory stropnímu trámu,
ale jen tak pro radost
houpe se na řasách,
dolíčcích, poprsí,
hýždích krásných žen
a ještě krásnějších rekvizit.

Osobní ráj vprostřed zahrady
voní intimitou jablíček
uvolněného poznání
košatých klínů,
kterých třeba opilovat,
promilovat se ke spánku
spících panen
a pak – klesnout znaven.

Holubí život

Za horizontem

Za horizontem přelétavosti
nad pelestí postele
skryla plachost do peří,
krajek a provázků
zamotaných v otázku,
tolikrát nevyřešenou.

Co je to vlastně láska
a pozná ji?

Se zastřeným hledím,
usedává v řeči,
studem svírána v křeči
postává v koutě
opuštěná
bez náznaku odchodu,
bez rozloučení.

Omlouvá vyprahlost
s níž ji odložil
ve stínu prašných stop,
zrnek prachu
vířících v ozvěně
snesla se do dlaní
odpověď,
zpověď nestálé duše.

Život jednoho holuba
ve fabrice na štěstí
jménem velkoměsto
smrskl se na šestinu.
Přehlíženou okolím,
rodnou domovinou,
vyhledávači, google mapou.
Na šest dlažebních kostek
a jediný vajgl
od náruživého kuřáka
odkudsi, z daleka
druhé strany zeměkoule,
kterou nepozná – maličký
ani vzdáleně – se nepřiblíží,
nepřekročí prostor
jež je vyhrazen holubům.
A jako by nebyl, neexistoval
v tom šťastném světě na štěstí.
Je sám, pln břitkých radostí.

Osobní ráje,
pasti života
a touha po štěstí
Eva Nováková

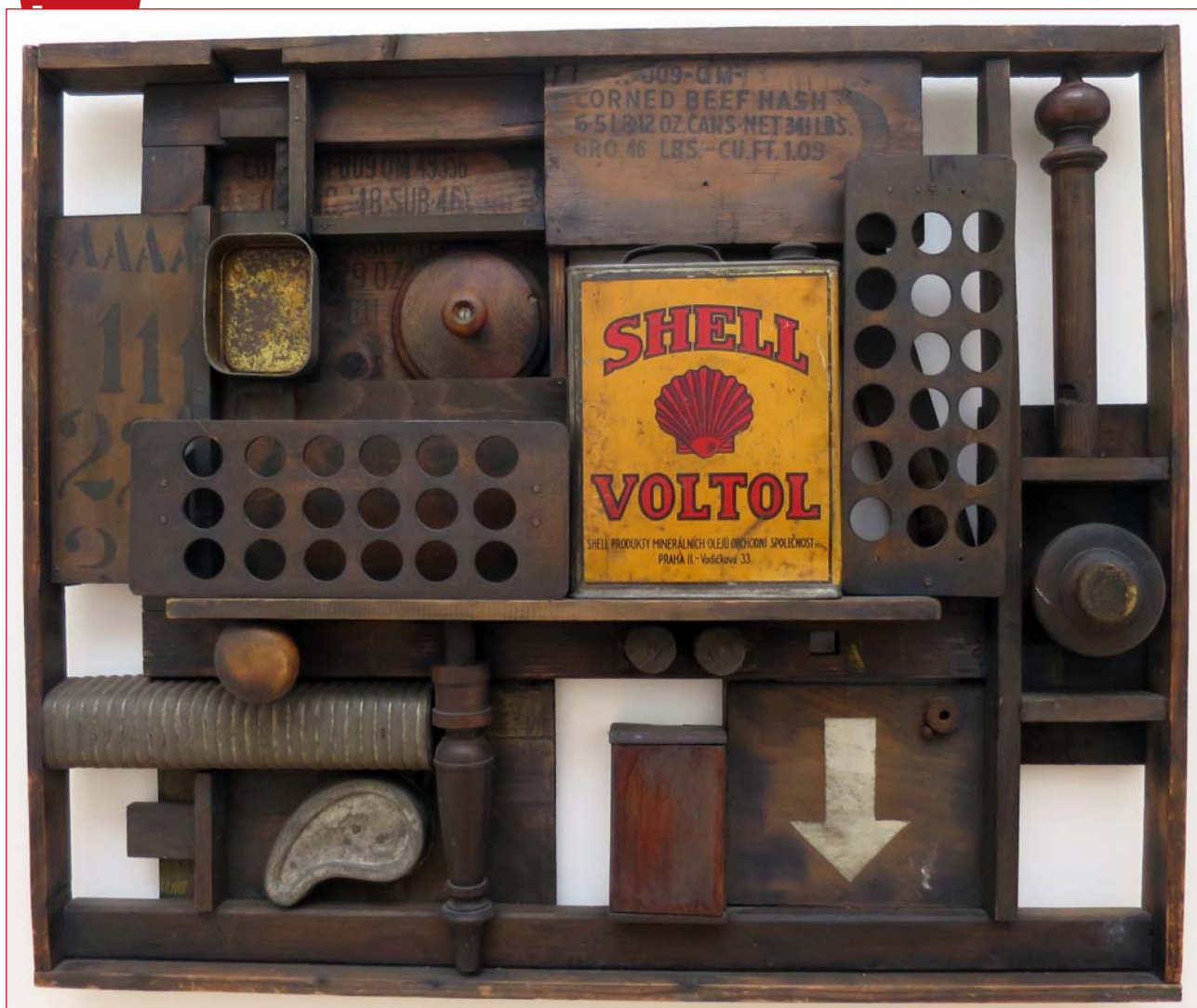
P

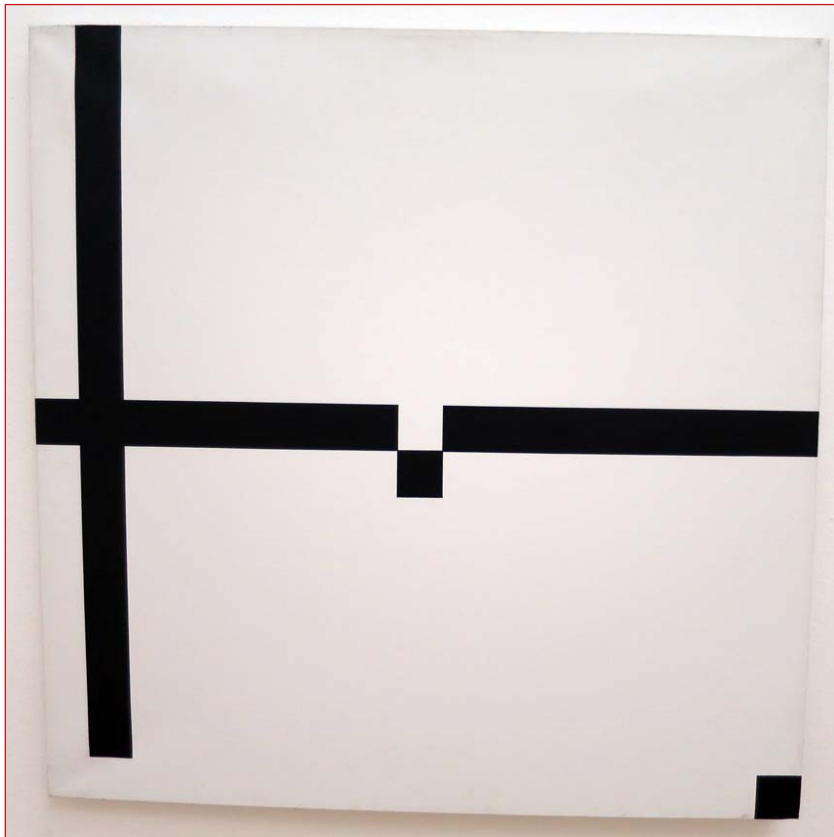
ul kil

ín

Jan Kubiček Retrospektiva

Michal Novotný: Z Bábelu paměti

P
ůl kil
ín
ka

Těsně před prázdninami vyšla v Edici současné české poezie nová sbírka Michala Novotného, *Z Bábelu paměti*. Skládá z pěti oddílů, prvním je delší poema o osudech vesnice v severovýchodních Čechách, z níž po 2. světové válce byla většina původních německých obyvatel vysídlena a na jejich místo přišli „naši“ lidé. Druhý by bylo možné s velkou licencí nazvat také *Listy důvěrné*, přičemž ovšem tento název by nepostihl ironické, sebeironické nebo i smutně groteskní zabarvení sem vřazených básní. Třetí oddíl tvoří rozmanité básně zahrnující širší spektrum námětů od literárních až po zdánlivě všednodenní mikropříběhy. Předposlední oddíl tvoří tři básně, tři smutně úsměvné vzpomínky na zesnulé přátele. Knížku pak uzavírá opět báseň – poema *Básníkův život visí na niti*, jejímž jádrem jsou útržky z životního příběhu Konstantina Biebla. Do textu básně jsou vloženy kratičké citáty veršů Biebla a jeho současníků.

Knihy mám rád

knihy mám rád
nešustí jako noviny
mají tenký papír
a životy z nich vzlínají
do prohlubní měkkých křesel
netečných jamek spánku

Doktora Fišera jsem znával

Doktora Fišera jsem znával
měl malé problémy s pamětí
a pletl si mě s Einsteinem
To by nebylo tak špatné
on se mě ale vyptával
jak jsem přišel na tu žárovku
A když z tohoto světa odcházel
vztyčil se na posteli
upřeně na mě pohlédl
a dal si prst před ústa
Rozuměl jsem mu:
bez nás dvou půjde ta fyzika ke dnu

Zdraví

Množí se příznivci zdravého života
Vlákniny vedžtbls no eks
Nekouří Nepijí Chodí na výlety
V přírodě žijí
Zdravě a skautsky vychovávají své děti
Konec si oškliví O tom se nemluví
Když se s ním náhodou setkají
Dělají, že to nejsou oni

Jezdím rád odpolední tramvaji

Jezdím rád odpolední tramvaji
snižuju v ní věkový průměr
jakkoli těsně

A když se někdy cítím nebože
cestuji z konečné na konečnou
nejraději v zadním voze

Na školní výpravu
se ovšem dívám stroze

Na větvích visí

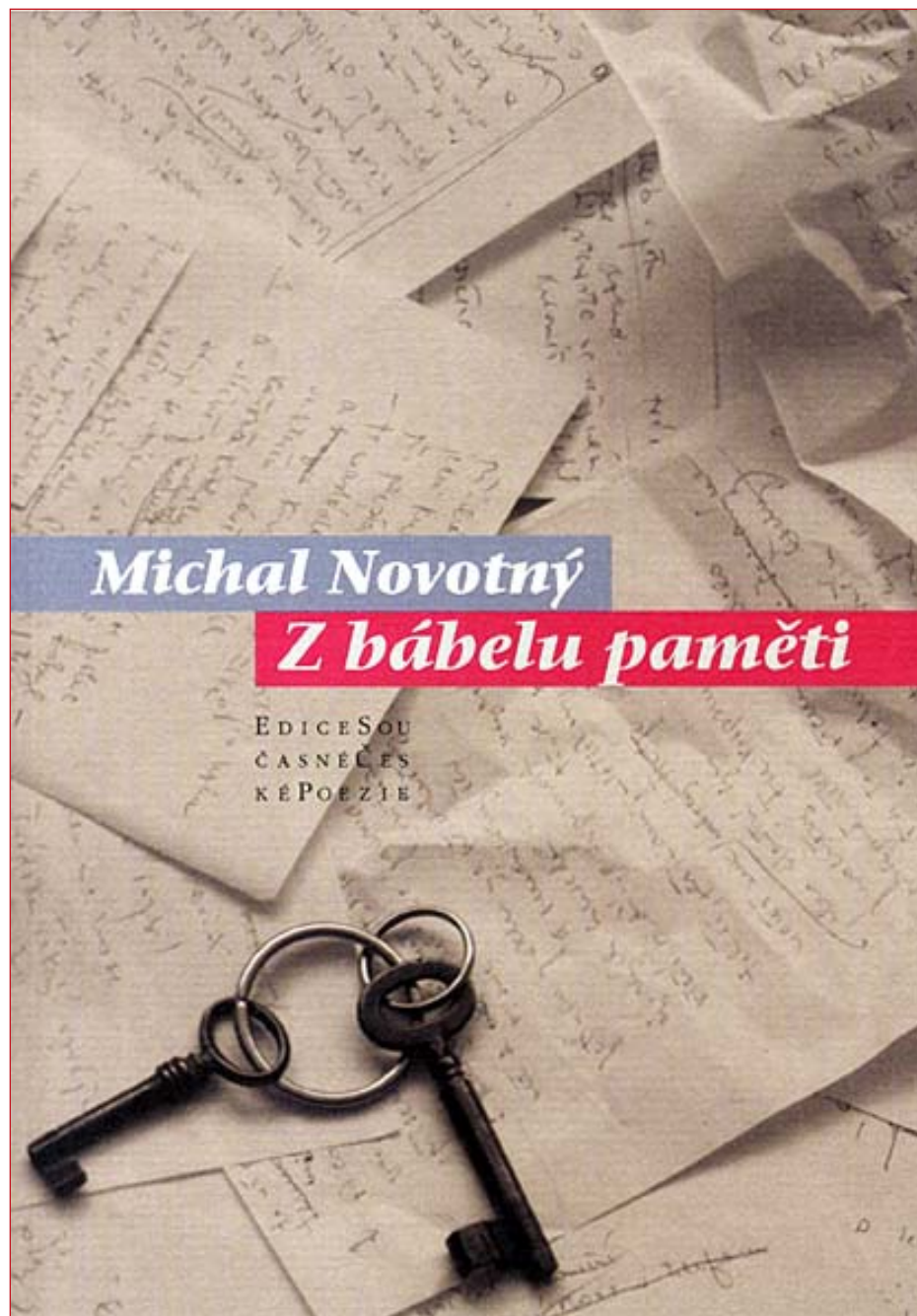
Na větvích visí jako ptáci
igelitové pytlíky
sirotci po dobré krmi
kteří nám ve větru mávání na pozdrav
line se z nich cosi ale zpěv to není
jen naléhavý šustot
vyslanců naší civilizace
kterou by tak rádi opustili
a vylétli mimo její obsah
drží je ale větve, kmínky, kameny
a vzhledem k jejich délce života
je nerozumné, že se tolik škubou

Strýc sedí za stolem

Strýc sedí za hospodským stolem
a usrkává pivo
Přemýšlí o tom
jak se to seběhlo
že tady sedí a usrkává pivo
ve chvíli která překypěla
že ho to dovedlo
až na tuto židli
než na něj zavolají z domova
aby šel už na večeri
než si zase lehne
do nastlaných peřin
a bude se těšit
na zítřejší přemýšlení
za hospodským stolem u jednoho piva
jak se to seběhlo
že tady sedí u stolu a usrkává pivo

Potkali se

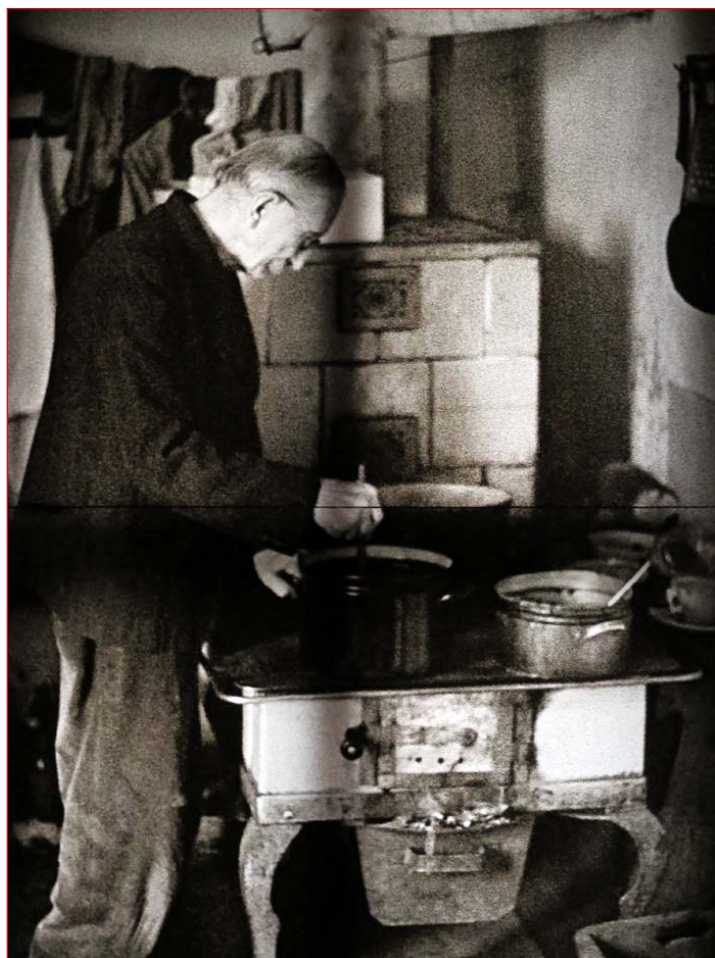
Potkali se
Eduard Goldstücker s Josefem Škvoreckým
jednou to nastat muselo
vstoupili do těl
toho druhého
prolnuli se
šli dál svou cestou
nemluvili
neplýtvali radami
jen nevěřicně
potřásali hlavami

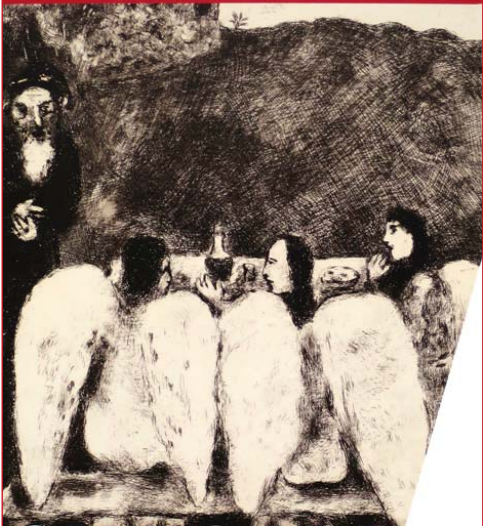

Bohuslav Reynek / Marc Chagall **Valdštejnská jízďárna**

**VÝSTAVA
EXHIBITION**

**CHAGALL
REYNEK**

**VALDŠTEJNSKÁ
JÍZDÁRNA**

P
ůl kil
ín
ka

Josef Soukal

Vendelín a Josefína

Verše pro děti (velikého věkového rozpětí)

Milé děti,

víte, že mám dceru? Jmenuje se Romana, a říkáme jí Romčo, Romi, Romanko, nebo taky Romanice palice, ale to jen když si staví hlavu a zlobí. Občas zlobí, i když už je velká, dokonce tak velká, že může chodit na vysokou školu. Pro mě je to ale pořád dítě, vždyť jsem rodič. Nedávno řekla, že by jednou chtěla Josefínu a Vendelína. Tím by se ze mě stal prarodič. Protože prarodiče byli na světě odpradáвна, měl bych o tom světě něco vědět. A tak jsem se zamyslel a dopředu jsem Josefíně s Vendelínem o něm a také o nich napsal pár básniček. Píšu „zamyslel“, ale skoro nic

v nich není úplně vymyšlené. Opravdu – i ten pan Hrdina existuje, je to můj kamarád, bydlí naproti přes park. Konečně – můžete si to přečíst. Možná že někteří z vás číst neumějí. Ale to vůbec nevadí, třeba máte poblíž také nějakého prarodiče, dědečka nebo babičku, a ti vám verše přečtou. Nebo by se toho ujali maminka s tatínkem... Nebo se naučte číst s nimi. A až dočtete, klidně Josefíně s Vendelínem něco napište, adresu najdete na poslední stránce. Nebo napište mně, já už číst umím... tedy když najdu brýle.

Těším se!

Váš

Vendelínův a Josefínin prarodič

Maluju obrázek

Dvě hlavy u sebe – tátova, mámina,
jedna je vlasatá, druhá zas fousy má.
Teď jsem to popletla!
Co asi?
No právě ty fousy a vlasy.

Vtipná kaše

Podle dědy,
kdysi prý si dobří braši
uvařili vtipnou kaši.
Na vtipy a na vaření
děda po těch letech není...
Nechutná mi... Co teď s tím?
Sní ji bráška Vendelín!

Josefína

Zpívalo se v písničce
zrovna o mé sestřičce:

Moje sestra Josefína
vůbec nemá ústa líná –
s ní se člověk nenudí.

Teď jak andělíček dřímá –
to ji zmohla čertovina...
Počkej, až se probudí!

Bručení kručení

Do tmy noční kdosi bručí,
až mi strachy vlasy trčí!
Nestraší tu, už to vím –
to jen trošku v bříšku kručí
mým medvědům plyšovým.

Kamarádka sova

Na polštáři bílá sova
(víš, ta sova Potterova),
klidně sedí, moudře hledí...
Neví to, co já teď vím –
že prý není moudrý pták,
že prý je to naopak!

A já jí to nepovím.
Pročpak ranit zprávou zlou
kamarádku plyšovou?
Ať dál klidně u mě sedí,
ať mi přes rameno hledí,
čte si se mnou o snech spících,
o té škole v Bradavicích,
kouzelnických osnovách,
o Harrym a o sovách...

Štěňátko spí

Štěňátko stočené
na bílém polštářku,
na bílém obláčku,
na nebi bez mráčku...

Máme křečka

Máme křečka, máme křečka,
máme křečka od dědečka!
Běhá pořád dokolečka,
dělá malá hovínečka;
moje sestra pečlivá
zadeček mu utírá.
Máme křečka, máme křečka –
snad tu naši péči přechká...
Přijď se juknout, máme křečka,
máme křečka od dědečka,
běhá pořád dokolečka...

Pštroši

Pro pěkné pevné pero pštroší,
co dámy na kloboucích nosí,
nahání muži nerozumní pštrosoy
a ocasy jim bez milosti kosí.

To bych, Vendelíne, nechtěla!
Řekni těm pštrošům – až budeš nablízku:
Nestrikejte prosím hlavu do písku!
Vezměte raději nohy na ramena –
ať nestydí se smutná pštroší žena,
že jí oškubali manžela...

Koně

Z dále za vsí, ze strání,
slýchám koňské řehtání.
Nebo ržání?
Nevím.
Nevím ani,
co se asi stádu koní,
co se pase nebo honí,
hlavou koní vlastně honí...

Hrdina

Nebojí se v temném lese,
při požáru netřeše se,
a když byla povodeň,
tahal lidi z vody ven
(spouštěli ho z vrtulníku
po laně k těm trosečníkům).

Proto si ho všichni váží,
nejen vlastní rodina.
Představte si, ten pan hasič
jmenuje se Hrdina!

Strejda Ivo

Strejda Ivo lyže má,
taky skútr sněžný.
K tetě sviští horama,
nastydlý a něžný.

Pravěk, člověk, pes a zvěř

Povídá pes pravěký:

Je to bezva, je to ono,
spřátelit se s rodem homo.
Ale někdy, to mi věř,
chová se hůř než ta zvěř.

A tak je to po věky.

Nad čím dumá Josefina

Venku se prý čerti žení –
svatba ale vidět není!
Děda stejně mluví z cesty –
vždyť by lilo na nevěsty!

Brambory

Kde se najdou brambory?
Někdo říká: na poli.
Mě tím ale neklame –
vím, že rostou v komoře
na polici nahoře.

Na chatě

Na chatě má táta pruty,
máma záhon s růžemi
a my s Vendou u potoka
své pirátské území.

Kdo tam vstoupí, neprohloupí:
provazem ho rázem svážem;
pak si – jestli se mu zachce –
může zahrát na zajatce.

Budeme ho mučit, třeba.
Ale jenom do oběda.

Pupínky

Ke zděšení maminky
mám po těle pupínky.
Už mě vede k doktorovi,
ten jí jistě pravdu poví:
Aby bylo jako dřív,
nesmím chodit do kopřiv.

Kokořínské pokličky

Dnes na přání babičky
navštívíme Pokličky.
Ať se babi nezlobí –
navštěvovat nádobí...?!
Děda na to ale praví:
Pokličky jsou přece skály!
Vypadají jako hříbky,
co sbíráme do polívky.

Já je viděl – jsou to skály.
(Taky jsem tam viděl srnce.)
Co mi ale nejde z hlavy –
kde jsou pro ně vlastně hrnce?

Kuňkové

U té naší tůňky
skřehotají kuňky.

Jsou to vlastně kuňkové.

Slézají se ze všech mokřin,
nekoukají na cestu,
tak je prosím nezašlápni,
ať si najdou nevěstu...

Nebe

Táta s bráchou probírají,
co nám kreslí nebe,
na nosech jim vložky tají,
mě na ruce zebe.

Sklouzla bych se Mléčnou dráhou,
zabrzdila o Zem,
pak už raděj jela domů,
klidně Velkým vozem.

Rozhled

Abych měla větší rozhled –
asi máme nízko strop –
dostala jsem přibližkohled,
teda vlastně mikroskop.

Prarodič

Praprarodič – dědův táta
měl by letos devadesát let.
Byl by to už úctyhodný kmet.
Kdysi byl však taky malým klukem,
hrával si na indiána s lukem.

Pro raky se vodou brodil,
po vsi chodil hlavně bosý,
do školy se často zpozdil –
musel totiž napást husy.

Za dne škádlil prababičky,
v noci spával na peci,
teď mu děda na Dušičky
malou svíčku rozsvěcí.

Písmenka

Zatím prý jsme ještě malí,
písmenka nás ale baví.
Až nabere trošku výšku,
tak si přečtem tuhle knížku.

Viktor Chládek

...

Jsem starostou za ODS
byl jsem jím včera, jsem jím dnes
Rád bych jím byl i zítra
Přeji vám dobrého jitra

...

Vážení občané
naši městské části
přes prsty dostane
kdo tu bude krásti

Mohu to říci, neboť nekradu
čistý jsem zepředu i zezadu

...

Dnes na setkání s voliči
nebudu skákat o tyči
Budu mít projev o vizích
Osvědčil jsem se v kolizích

P
ůl kil
ín
ka

Celá země se
chystá na komunální
volby a kandidáti
do obecních, městských
a krajských zastupitelstev,
v některých místech
i do Senátu, dělají vše
možné, aby přesvědčili voliče.
Někteří na to jdou rovněž
pomocí řeči vázané. Jiní verši
vyjadřují naopak skepsi ke

Paralelní literatura 12 – Komunální politici

svému zvolení i k vlastní politické
angažovanosti. Máme za to, že
tato textová produkce splňuje všechny
podmínky kladené na literaturu paralelní
k hlavnímu literárnímu proudu.

Bohuslav Šindel . . .

Za čistou náves
byl by i Chávez!

. . .

Opravili jsme hasičák
opravíme i prasečák!

. . .

Nové osvětlení v ulici Nad Mostem
zařídím, když mě zvolíte starostem

. . .

Volte moderní levici
ne tu pravicovou opici
Jouzovou

Nové osvětlení v ulici Lipové
bude rovněž.

Martin Krásenský

* * *

Když se dušuju
zní to jako sliby politiků
před volbami
a když kápnu božskou
je to
jako když při smutečním obřadu
začne vyzvánět mobil

* * *

Nemůžu vám říct všechno
musím to dělat
jiný by byl horší
ještě že mě máte
jsem vylouhovaný jak čaj
barvu mám už jen na plakátech

Jindřich Brož

. . .

„Slibuji věrnost České republice. Slibuji, že budu zachovávat její Ústavu a zákony. Slibuji na svou čest, že svůj mandát budu vykonávat v zájmu všeho lidu a podle svého nejlepšího vědomí a svědomí.“

Slibuji
slibuji cokoli

přidám se k Armádě spásy
zúčastním se soutěže krásy
budu vám líbat nohy i prdele každý den
jen když budu zvolen
do síně slávy uveden
slibuji
že od Nového roku přestanu kouřit
a taky zhubnu

Jsem věrný lesům, vodám a stráním
vodě, která hučí po lučinách
borům, které šumí po skalínách
jsem věrný větru a slunci
jsem věrný svému švýcarskému kontu
jsem věrný svému kontu na Kajmanech

Miluji Ústavu České republiky
která mě činí nadčlověkem
za Ústavu České republiky se budu rvát do posledního dechu
slibuji

slibuji na svou čest
že nedopustím
aby mě rozdrtila dělnická pěst
slibuji
slibuji na svou čest
že se do posledního dechu budu rvát za to
aby mě hladila jen pěstěná ruka trhu

Čest
vyhynulá rytířská ctnost
té mám kila, tuny, celé haldy
čest pro radost
se ctí si každý den utírám řiť
a slibuji a splachuji
čest práci!
mám mandát
mám ho
mám!
soukmenovci mě vítají
už jsi náš
už patříš k nám
vítej v klubu
tak nadechni se a leť
cítíš ten voličský vděk?

Teď už jsi poslanec
skutečný nadčlověk
jiný živočišný druh
uzavřel se kruh
máš jen to nejlepší
obložené chlebíčky za poloviční cenu
v zájmu lidu
máš svědomí a vědomí
máš hlasovací tlačítko
máš řečnický stolek
máš mikrofon
můžeš recitovat verše v přímém přenosu
zpívat

fackovat lidi
jezdit ožralej autem
bourat
tunelovat
brát úplatky
ale jen podle svého nejlepšího svědomí a vědomí
máš čest svědomí a vědomí
ale za ty si prachy nekoupíš
a když bude nejhůř
Finist jasný Sokol
tě z toho vyseká

A co my?
a co my?
slyšíš ty slabé hlásky
tam odněkud zpodzemí?
to jsou hlasy bezvědomí
hlasy lidu
nezájem
koho to zajímá
že nemají prachy na nájem

Svět je celý naruby
sereme si do huby
my jsme jiná sorta
největší kus dorta

Markéta Vinšová

Nepřizpůsobiví

Všichni je známe
Jsou tady s námi
My a oni
řetězy jim zvoní

Nesmí se o nich mluvit
My se ale nebojíme
Volte Úsvit
my s nimi zatočíme

Nebudou nám užírat
dávky zdarma

Vladimír Šebesta

• • •

Vážení občané
hovoří k vám starosta obce
Do naší obce
přijede pojízdná brusírna nožů, opravná deštníků
a výkupna králíčích kožek
Vůz bude přistaven za Jednotou
zítra od 11 do 13 hodin
Výkupní cena je 60 korun za kožku
Kožky noste vysušené
Nevysušené není možné přijmout
Obecní knihovna vyhlašuje akci
Noc s Andersenem

všichni musí pracovat
v noci v klidu nocovat

Říkají nám rasisté
jsme jen slušní lidi
co chtějí v noci spát
tak ať se klidí

Demokracie nic nedokázala
chce to silnou ruku
Někoho, kdo ví
Kdo nám odpoví

Je to náš Tomio
když volíte naši kandidátku
není mýlky, není zmatku
Všichni jsme Tomio!

na příští sobotu od 18 hodin večer
Děti ať jsou vybaveny svačinkou, pyžamkem a přikrývkou
Karimatky a snídani dodá obec
a firma Jandera, sponzor akce
Utkání fotbalového týmu
se odehraje tuto sobotu na hřišti v Bradyni
k podpoře v nelehkém hostování zveme
všechny fanoušky
Sbor dobrovolných hasičů
vyhlašuje nábor dětí od 5 do 9 let
do dětského oddílu Plamínci
Přihlášky je možné vyzvednout
v areálu hasičárny
u předsedy sboru
každý čtvrtek a nedělí od 15 do 16 hodin
Opakuji hlášení
Do naší obce
přijede pojízdná brusírna nožů, opravná deštníků
a výkupna králíčích kožek
Vůz bude přistaven za Jednotou
zítra od 11 do 13 hodin
Výkupní cena je 60 korun za kožku
Kožky noste vysušené
Nevysušené není možné přijmout
Obecní knihovna vyhlašuje akci
Noc s Andersenem
na příští sobotu od 18 hodin večer
Děti ať jsou vybaveny svačinkou, pyžamkem a přikrývkou
Karimatky a snídani dodá obec
a firma Jandera, sponzor akce
Utkání fotbalového týmu
se odehraje tuto sobotu na hřišti v Bradyni
k podpoře v nelehkém hostování zveme
všechny fanoušky
Sbor dobrovolných hasičů
vyhlašuje nábor dětí od 5 do 9 let
do dětského oddílu Plamínci
Přihlášky je možné vyzvednout
v areálu hasičárny
u předsedy sboru
každý čtvrtek a nedělí od 15 do 16 hodin

P

ůl kil

ín
ka

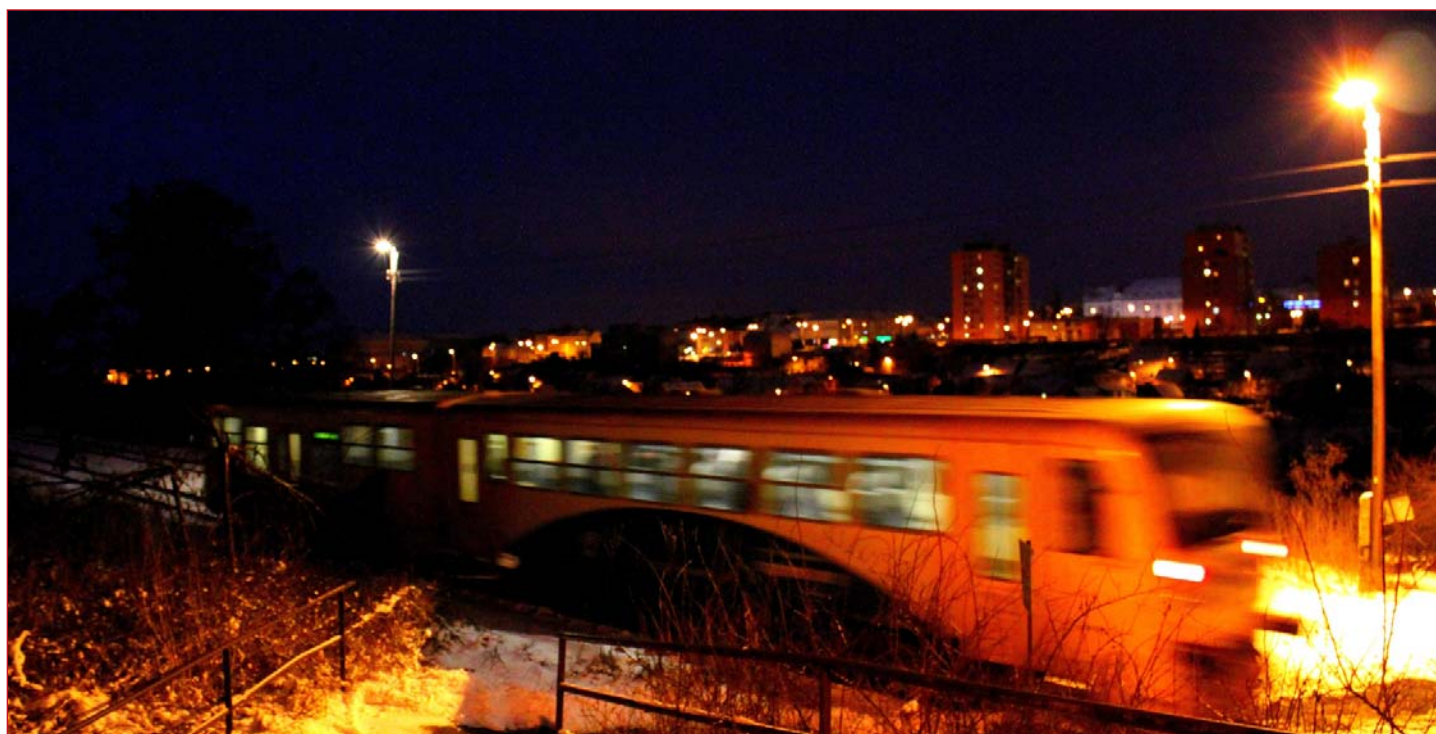
Luděk Švorc
Ředitel nádraží

Luděk Švorc – fotograf a spisovatel, říční tulák a pravověrný rybář se narodil 21. 1. 1941 v Kladně. Vyučil se v Poldi, při zaměstnání vystudoval střední průmyslovou školu a Lidovou konzervatoř - obor výtvarná fotografie u profesora Šmoka. Fotografie vystavoval v Praze, Kladně, Křivoklátě i v zahraničí, v Paříži a jinde. Fotografie i povídky publikoval v mnoha periodikách, vydal šest velkých obrazových publikací a celou řadu knih povídek, celkem již čtrnáct knih. Velký úspěch měla jeho loni vydaná knížka pro děti „Kladenské pohádky“. Letos je připravena k vydání jeho další kniha „Křivoklátské pohádky“. Žije a pracuje v Kladně.

Nádraží je ve světě jako máku. Malá i velká, všechna mají svůj denní dech i šepot nočních stínů.

Toho dne jsem měl smůlu. Ráno jsem na sebe při snídani převrhl čaj a pak mi v Berouně ujel vlak. Další jel až za hodinu. Znáte ten podivný pocit, pojednou stojíte na cizím území a máte hromadu času. Pro chlapy je to jasné, přechkají v hospodě.

Vešel jsem do nádražní restaurace. Byla to malá nudlička, ukrojená z nádražní haly. Nezdřžovali se tady vařením, jen ohřívali. Hospoda byla plně obsazena. Modravý nikotinový závěs vytvářel romantickou oponu, pod kterou se odehrávaly zajímavé děje. Postavy různých velikostí, barvy pleti i vitality probíraly soukromé a světové problémy. Živě diskutovaly a na podporu svých tvrzení šermovaly rukama, na obličejích vytvářely grimasy údivu, úleku, odhodlání i strachu. Neznalý návštěvník měl pocit, že sedí u stolu v příboji šumícího moře. Tady tepal život spředený z opileckých snů, napájený sbratřující silou alkoholu. U stěny v rohu místnosti byla jediná volná židle. U stolu seděl osamělý člověk, nebyl ani starý ani mladý, jen ve tváři podivně popelavý. Tvá-

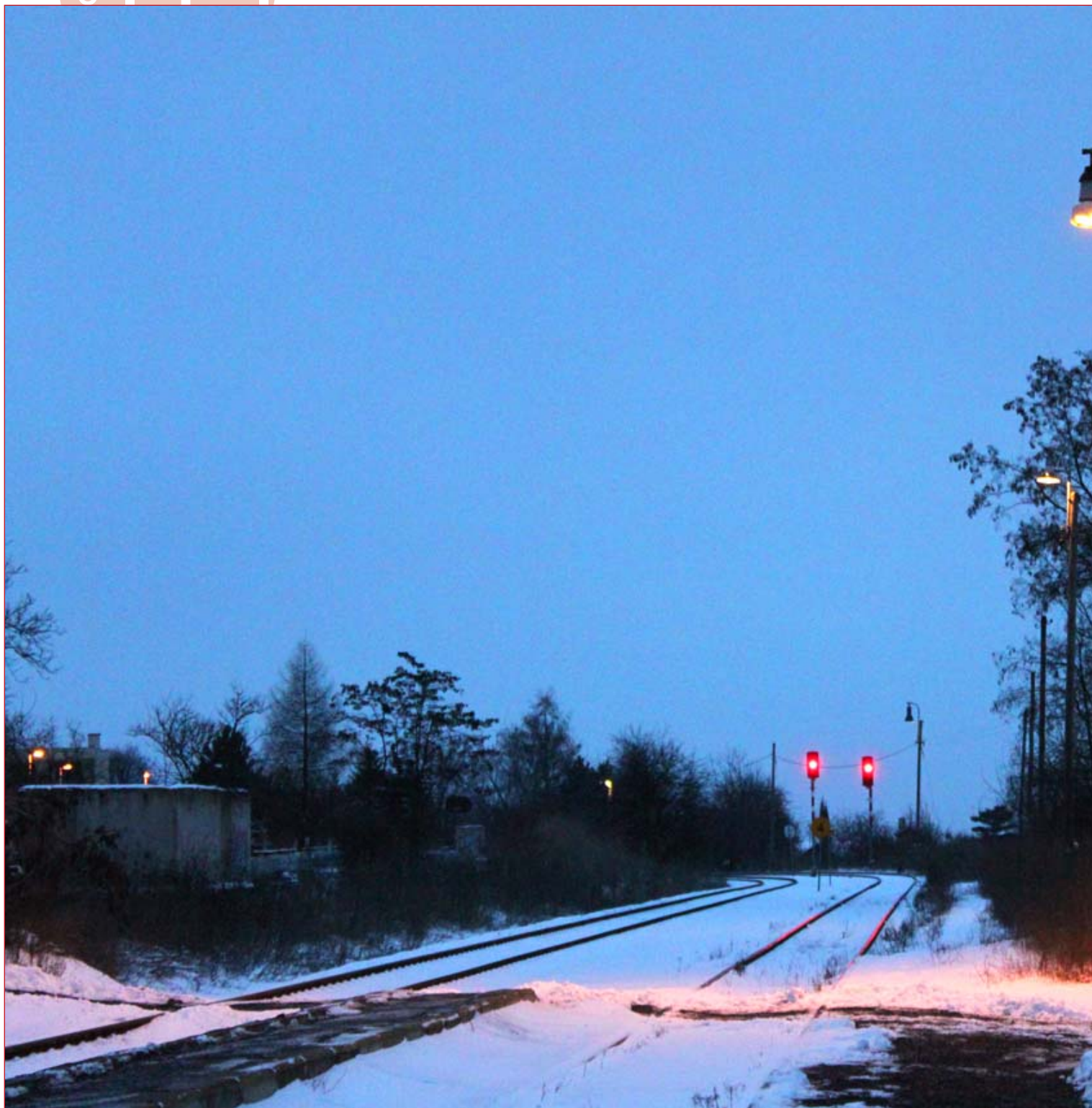

Poslední větu zaslechla hospodská nesoucí
vodka. Křivě se usmála a pravila: „Vaše vodka,
pane šéf.“ K ředitelovi každou chvíli někdo
přistoupil a decentně mu podal informaci: „Nad
strží rostou klouzci.“ „U věže maj kyselý pivo.“

řil se nezúčastněně jako král, král zatra-
cenců.

„Je tu volno,“ zeptal jsem se slušně.

„Jo, sedni si,“ přešel okamžitě na tyká-
ní. Nějak to sem patřilo. Na stole stálo ne-
dopité pivo a prázdná sklenička od kořalky.
Upřel na mě zkoumavě kdysi modré oči,
dnes vymyté alkoholem do jemných odstí-
nů. Po chvíli se zeptal: „Kde makáš?“

„Jsem fotograf,“ řekl jsem trochu provinile.

„Já věděl, že se živíš nějakou kriplovinou. Máš pazoury jak panenka.“

Očividně mu však moje zaměstnání nevadilo, spíš se mu zdálo mezi davem zedníků, pokrývačů a instalatérů exotické. Důkazem bylo, že zvedl ruku a objednal dvě vodky.

„Co děláš ty?“ položil jsem mu stejnou otázku. Trochu se zarazil, a pak řekl hlasem, ze kterého nebylo jasné, zda jde o humor nebo o realitu: „Sem tady ředitel, ředitel tady toho všeho.“

Zdálo se, že si mě ředitel všeho oblíbil, i když jsem mu nemohl splnit jeho neustálé pobízení k pití kořalky. Nakonec mávl rukou a prohlásil: „Si měkkej, víš hovno, co je život.“ Dopil desátou vodku a začal mi vyprávět příběhy postav popíjejících u stolů. Člověčenství tu vrzalo o dřeň života. „Tamhle ten prďák s knírem měl stavební firmu, ale rád sázel. Co mu zbylo, teď investuje do jistějšího podnikání, je tu každý den. Ten tlustej řídil autobus, než vožralej naboural do policajtů. Vidiš toho mrňouse, co si zrovna objednává u Maruše? Kámo, ten dostal v restituci dva domy. Teď chrápe v domě charity.“ V zápětí zvedl Pepík skleničku a vykřikl na skrčka: „Na zdraví, staviteli!“ Stavitel se zasmál a odvětil: „Na tvý, barone.“

Nedalo mně to,
pohlédl jsem mu
zblízka do tváře a řekl:
„No a co nějaká
ženská, děti?“
Objednal nám další
vodku, trochu
posmutněl a zamumlal:
„To spláchla kořalka.“
Pak povstal, pokynul
hospodské a pravil:
„Platím!“

Poslední větu zaslechla hospodská nesusoucí vodku. Křivě se usmála a pravila: „Váše vodka, pane šéf.“ K ředitelovi každou chvíli někdo přistoupil a decentně mu podal informaci: „Nad strží rostou klouzci.“ „U věže maj kyselý pivo.“ Ředitel přijímal všechny zprávy blahosklonně. Některé honoroval: „Dáš vodku, Franto? Dvě vodky, Maruš!“ Bylo to jako úřední hodiny na federální ústředně.

„Ty pudeš na houby?“ zeptal jsem se.
„Hovno, ale můžu vědět, kde rostou.“
Vypil už řadu vodek, ale pokračoval dál v lahodném, sebedestruktivním pití. Přes množství alkoholu v krvi, zůstával stále důstojně komunikativní. Jenom znatelně pokřál a vesele pokřikoval na přicházející. Pojednou k nám přistoupil chlapík cikánského typu. Drsně na mě vyhrkl: „Vypadni!“

Neser se, Frede, to je kámoš,“ zastal se mě Pepa.

„Tak sory,“ řekl Fred a vytrhl židli muži sedícímu u nejbližšího stolu. Ani se na ble-

kotajícího hosta nepodíval. „Ty vole, vyhrál si čtyři stovky,“ řekl a hodil na stůl bankovky. Vzápětí se zvedl a zmizel v nádražní hale.

„Trochu ranař,“ utrousil jsem.

„Jo, je to kůň, ale zlatý srdce.“

Zdalo se, že si mě ředitel všeho oblíbil, i když jsem mu nemohl splnit jeho neustálé pobízení k pití kořalky. Nakonec mávl rukou a prohlásil: „Si měkkej, víš hovno, co je život.“ Dopil desátou vodku a začal mi vyprávět příběhy postav popíjejících u stolů. Člověčenství tu vrzalo o dřevě života. „Tamhle ten prďák s knírem měl stavební firmu, ale rád sázel. Co mu zbylo, teď investuje do jistějšího podnikání, je tu každý den. Ten tlustej řídil autobus, než vožralej naboural do policajtů. Vidíš toho mrňouse, co si zrovna objednává u Maruš? Kámo, ten dostal v restituci dva domy. Teď chrápe v domě charity.“ V zápětí zvedl Pepík skleničku a vykřikl na skrčka: „Na zdraví, staviteli!“

Stavitel se zasmál a odvětil: „Na tvý, barone.“ Nezdálo se, že by tady někdo strádal. Vypadalo to, jako by jediným hříchem přítomných byla malá sklenička před nimi na stole. Dopil jsem třetí vodku a spláchl ji mizerným pivem. Odměnou byl zjihlý pohled již trochu plovoucích očí Pepíka. Zapálil si cigaretu a pronesl: „Hold buď tím lihem proplaveme, nebo se v něm, kurva, utopíme.“ Jeho pokroucené pravdy se v šumu hospody dobře poslouchaly.

„Přece tu nejsi každý den,“ utrousil jsem.

„To teda sem, na tuhle židli mi nikdo nesedne!“ Tak pro něj voněl ráj. Neměl roucho anděla, ale v lihovém rouše se pohyboval, jako by létal. Když Pepa odešel tam, kam každý pivař občas chodí, v tu ránu se ke mně přitočila hostinská a šeptala mi, aby to nikdo jiný neslyšel: „Von Pepík je dobrý chlap, ale penzi si dává raději ke mně. Já mu dám každý den nějaký peníz, jinak by to

dost rychle prochlastal. Taky mu vobčas vyperu.“

Pepa se vrátil a hned začal hartusit: „Tady by se pilo, kdyby bylo co.“ „Už běžím, Pepíčku,“ zašveholila hospodská Marie a téměř klusala k pípě. Z velké dálky doléhal jako z jiného světa zvuk nádraží. Stěny hospody vytvářely ochranou bariéru mezi světem pohádkovým a světem šedých dní. Pepík se napil piva a jako by četl moje myšlenky, prohlásil: „Takhle tu sedím už víc než deset let. Nebudeš mi to věřit, ale je mi tu fajn. Když vidím ten upachtěnej svět za oknem.“ Nedalo mně to, pohlédl jsem mu zblízka do tváře a řekl: „No a co nějaká ženská, děti?“ Objednal nám další vodku, trochu posmutněl a zamumlal: „To spláchla kořalka.“ Pak povstal, pokynul hospodské a pravil: „Platím!“ Strčil jsem mu nenápadně stovku do kapsy. „Jdem, ukážu ti svůj bejvák. Nikomu jsem ho doteď neukázal.“ Mrkl na mě spiklenecky: „Dobře se s tebou kecalo.“

Prošli jsme celou nádražní halou a míjeli sedící lidi uzavřené v šedých kuklách denních starostí. Na konci vestibulu odemkl Pepík nádražní WC a zval mě dále slovy: „Tak tady řediteluju, kamaráde. V té poslední zamčené kadibudce mám spartakiádní lehátko. Spaní zdarma, elektrika zdarma, voda zdarma. Místo nájmů tu vobčas uklidím. To je socialismus, co?“ Nechtěná komika mně vtiskla křeč do tváře. Nevěděl jsem, zda mám nad tou bídou plakat, nebo se smát. Ředitel Pepa mě poctil odhalením největšího tajemství svého života. Při pohledu na jeho pojednou bezelstně rozpačitou tvář jsem nakonec pokrytecky pronesl: „Máš nevídaný štěstí, zadarmo dneska nikdo nebydlí.“ Jeho napjatá tvář se roztáhla do úsměvu. Nakonec ještě tiše řekl: „Jsi jedinej, koho sem vzal domů, ani ženský sem netahám.“ Představa o orgiích ve vtíravém oděru záchodku rozesmála i mě.

Ke kamarádovi jsem dost pomordovaný dorazil až v noci. Jeho obětavá žena na mě mrkla a hned ohřála zelnou polévku. Kdykoliv jsem měl cestu přes berounské nádraží, stávil jsem se v nádražní hospodě. Ředitel vždy důstojně vstal, chlapsky mě objal a poručil panáka. Pak jsem neměl dlouho do Berouna cestu. Konečně jsem jel fotografovat mlýn v Karlštejně. Celou cestu jsem se těšil, že se v Berouně zastavím. Radostně jsem vtrhl do nádražní hospody. Místnost byla plná známých postav, jen Pepíkova židle se šklebila prázdnotou. Zůstal jsem bezradně stát. Po chvíli se ke mně přitočila hospodská a tiše řekla: „Pepíček nám před týdnem umřel.“ Slzy jí při tom stékaly po tváři. Vězeň v času a prostoru hospody dostal milost.

Ondřej Hanus Rozmrdaná Praha

nebylo jaro
rozdali jsme si to ze zvyku
z nudy
zčistajasna

věděli jsme
že nás u toho musej slyšet sousedi
protože přes zeď v obejváku projde všechno

když jsme skončili
role se obrátily
ty dva
který jsme za tři roky na Jarově ani jednou neviděli
se do sebe pustily ještě hlasitějš

potom se to ozvalo i ze spodního patra
přes otevřený dveře na lodžii se to neslo skoro po celým baráku

divný vibrace rozkmitaly celou budovu
za chvilku se rozkvičela i stará Vaňková
do půl hodiny bylo jasné, že se šuká od sklepa po půdu

v okolí to už nešlo přeslechnout
z Květinový se vlna přelila do Bukový dál
na druhou stranu do Mokřiny
Žižkov se začal třást

jakmile to vzalo jarovský koleje
bouchlo to
Koněvkou se začala šířit mrdací vlna
z jihu nabrala Libeň
kde se lidi přestávali ovládat na ulicích
vybírali si náhodný kolemjdoucí libovolného pohlaví

v žižkovským tunelu to smetlo cyklisty

Tři čtvrtě kila

V Zbraslavi provozoval lékařskou praxi spisovatel Vladislav Vančura. Na unikátní pohlednici jsou zachycené i říční lázně. Jejich majitelem byl pan Antonín - - - Jeho příjmení je soutěžní otázkou.

Odpovědi posílejte na e-mailovou adresu: michal.sanda@divadlo.cz a nezapomeňte připsat svou adresu poštovní, protože správné odpovědi poputují do losovacího bubnu a pět z nich bude odměněno knihami Michala Šandy.

Rozluštění z minulého čísla: František Gellner. Správně odpověděla a knihy získala Eva Nováková z Prahy

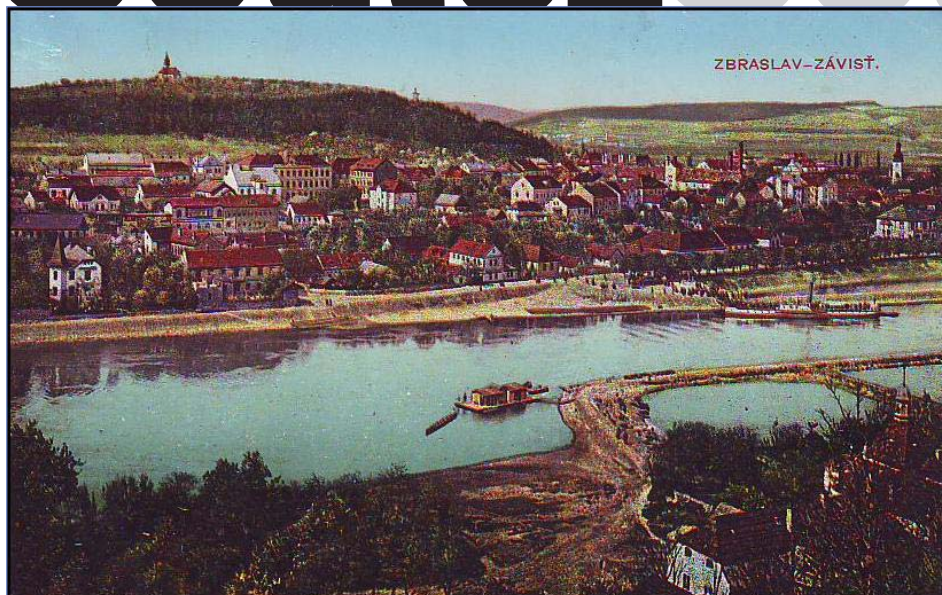
a jako povodeň to vtrhlo do Karlína

na Vinohradech se přidali i duchodci
ušetřený nezůstali ani ležáci
stejně by se neubránili
v centru to chytilo turisty
a najednou v tom jela celá Praha
mrdalo se od Běchovic po Zličín
od Modřan po Ďáblice

tak to trvalo pět dní
nakonec všichni padli vysílení na zem

my jsme položili hlavy na polštář
spokojený
a do dějin zapsaný tím
jak krásně jsme rozmrdali Prahu

Soutěž

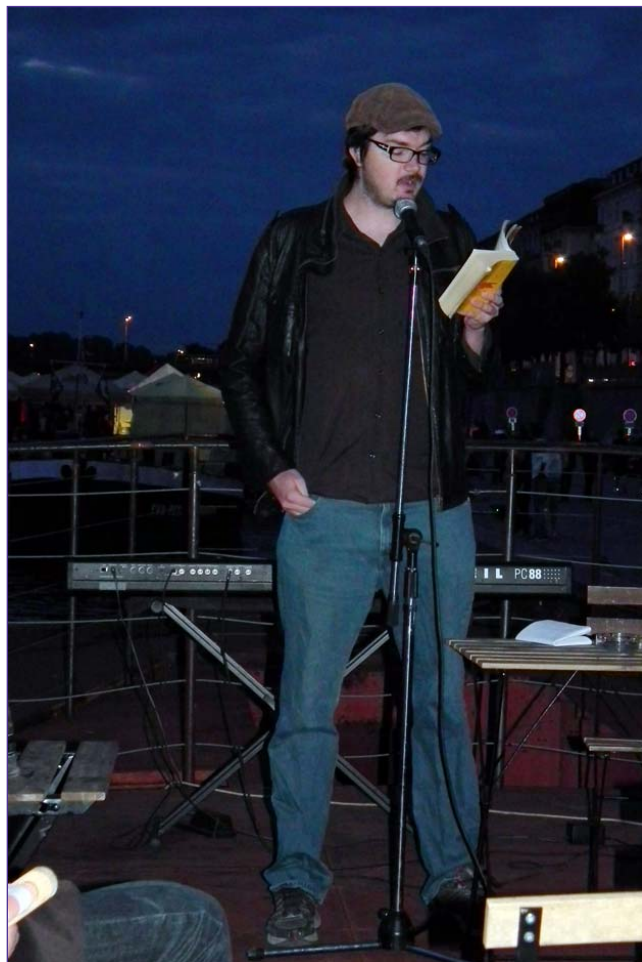

(a)void Floating Gallery – autorské čtení

V úterý 19. 8. se na lodi (a)void,
kotvící na pražské náplavce, konalo
autorské čtení, které pořádal Josef
Straka. Svoji nejnovější tvorbu
představili Alžběta Stančáková,
Tereza Fantlová a Jaroslav Žváček.

Alžběta Stančáková

Jaroslav Žváček

Josef Straka

Tereza Fantlová

T
ři čt
vrt
ě k

Předchůdce i souputník dekadence

Barbora Půtová

FÉLICIEN ROPS

enfant terrible de la décadence

Poslední třetina 19. století patří v západní a střední Evropě k období, v nichž dochází k silnému myšlenkovému a uměleckému kvasu: přehodnocování starých koncepcí, věr a nauk – vzniku řady nových filozofických a uměleckých směrů a skupin, z nichž mnohé zůstávají živými až posaváde: transformovány avantgardou a permutovány postmodernou. Možná je tomu tak proto, že se právě tehdy – nikoli bez vazeb na rychle se proměňující vůkolní svět – formuje také nová senzibilita: schopnost nového, zdánlivě nepředsudečného pohledu na mezilidské vztahy, místo a roli člověka ve světě i pro svět, na vztah mezi mužem a ženou, postavení ženy ve společnosti, na úlohu společenských skupin v ekonomice, politice a kultuře, na místo a roli víry náboženské, na vztah mezi příslušností ke státu a k rase – Dozajista bychom vyjmenovali ještě celou řadu témat a problémů, které tehdejší společnost a její velcí duchové najmě usilují se nastínit a řešit; aniž jsou si vědomi nedostatečnosti vlastní – jež euroatlantickou civilizaci přivedla až ku kataklyzmatům dvou rozsáhlých válečných konfliktů. Úkolem umění však není věci řešit. Jeho velmi citlivá čidla to, co je ostatním patrné až se zpožděním (mnohdy vůbec pozdě), často zachytí s dostatečným předstihem, aby citliví a chápající vnímatelé byli včas upozorněni – aby, vytrženi ze spánku blaženého posavadní nevědomostí, neuměli ano nesměli zůstat nepopsanou tabulí – aby koneckonců na tuto tabuli cizími křídami sice, leč svojí silou kreslili či psali své tušení a poznání.

Jedním z představitelů nového přístupu (nejen) k umění byl předchůdce i souputník dekadence Félicien Rops (1833–1898), rodák z belgického Namuru – po většinu tvůrčího života dlící ovšem v Paříži a pevně svázaný s tamní uměleckou (nejen výtvarnou) bohémou snah, jež bychom mohli – také s ohledem na tradici domácí – nazvat modernou. Ono domácí, české prostředí zde zmiňuji záměrně, neboť Rops je mu – a české dekadenci najmě – osobností vpravdě ikonickou a jeho jméno se objevuje v soukromých dopisech i na stránkách Moderní revue. Bez vztahu k tomuto umělci nelze plně interpretovat ani počiny tvůrců si ideově a generačně vzdálených jako Karel Hlaváček (cyklus Prostibolo duše) či Felix Jenewein (cyklus Mor).¹

Takže nejen pro plné poznání dobového umění cizozemského, leč také pro pochopení a uchopení tehdejšího domácího kontextu bychom tohoto umělce měli plně znáti, a to přesto, že mnohá druhdy šokantní témata (jež Ropsův literární souputník J. Péladan vymezuje: „Muž posedlý ženou a žena posedlá ďáblem.“ ztratila na své brizanci. Možná dokonce právě proto: abychom pod vyvanulými plevami našli tvrdé ještě žrno.

Míním tolikéž, že o umělci svého času kontraverzním je potřeba psát s osobním zaujetím a nasazením; s rizikem třebas i jednostranných soudů, chyb a omylů. Domnívám se, že všechno toto monografie mladé ještě kunsthistoričky a kulturní antropoložky Barbory Půtové (nar. 1985) splňuje. A rovnou dodávám, že její objemná kniha Félicien Rops: enfant terrible dekadence mne svedla strhnouti (třebas i k nesouhlasu; od toho ale přece velké umění je, že?!) právě tam, kde přestává být přísně věcným i poněkud chladným pojednáním vědeckým a kde se proměňuje na osobní vyznání: vztahu k umělci, jeho tvorbě, době, v níž žil a pracoval, k tématům, kterých se dotýkal a jež – po svém – pojednával.

A čerta starého mi nakonec je po tom, v čem a o čem bychom si s Ropsem asi nerozuměli; ostatně něco takového po mně ani nikdo nechce, ostatně byl i sám Rops ochoten spolupracovat s názorovými antipody (takový Barbey d'Aureville – jemuž libertin a antiklerikál Rops ilustruje *Ďábelské novely*² – je Janem Tomešem charakterizován jako konzervativce, tradicionalista a katolíka). A stejně málo mi vadí, pokud se sama pisatelka stává nekritickou a nedohlédne, na kolik se Ropsova šokantnost (explicitní erotika kopulující se satanismem) mohla na straně jedné stávat (opakováním, rozřezáváním) machou, na té druhé výhodnou obchodní značkou. Děti milujeme věru nekriticky. Zejména pak ty, u nichž jsme museli vynaložit nemalé úsilí, abychom si je přisvojili.

Problém s právě recenzovanou výtvarnou monografií mám ovšem tehdy, pokud v autorčině textu vytuším nepřepodstatněnou, patrně ze sekundární literatury (jíž je však pozhnaně – řada těžko dostupných cizojazyčných titulů svědčí o zevrubném a zaujatém studiu) převzatou frázi („politické spojení katolické hierarchie elit a liberální buržoasie“), jež se tu objeví na místě nuancovanějšího, přesnějšího a především konkrétnějšího podání. Nepřesná až zavádějící jsou také slova o ničím nespoutané Ropsově imaginaci: domnívám se, že něco podobného je prakticky nemožné (více je v tomto případě také více – tj. konkrétní doložení Ropsovy tvůrčí svobody; připustíme navíc, že každá volnost je tu poutána: schopnostmi, námětem, okrajem plátna neb papíru, zvolenou technikou...).

A jak si tak čtu: „Ve druhé polovině 80. let 19. století byl Rops vystaven první významnější kritice svého díla a odmítl vystavovat;“ maně přemýšlím, kdo jej to tehdy vlastně kritizoval a proč...? V samotném textu, pravda, nalezneme také další drobná klopýtnutí. Skutečně Rops navazuje na tvorbu generačně mladšího a méně známého Henryho de Grouxe (1866–1930)? Není na leptu ze str. 43 spíše anthurie než orchidej? Nebylo lze uvést v poznámkách, že Henry Beyle ze str. 59 je v literatuře známější jako Stendhal? „Motiv pokušení svatého Antonína“ zřejmě není „biblický“, ale křesťanský. Na str. 172 stojí na kresbě psáno Roma, nikoli Rome. A nad pasáží ze str. 172 – „moderní Salome nebo Judity“ – si postesknou cosi o nerozlišující pozornosti příliš rozmáchlých příměrů, do jichž obecného podání se nevejdou jemné nuance rozlišení mezi starým a novým zákonem nebo odlišným osudem, kontextem obou postav a konotacemi s nimi spjatými.

Nejsilnější se mi Barbora Půtová zdá být tam, kde se od pouhé evidence – popisu (až na výjimky však natolik precizního, že jsme si schopni dobře představit také díla v knize nereprodukovaná) dostává k analý-

ze výtvarných technik a následné interpretaci díla, jež zasazuje do širšího uměleckého (a to nejen synchronního, ale také diachronního) kontextu. (Trochu je mi líto, že nevyzbylo místa na onen kontext domácí, český.) V tomto ohledu je velmi zdařilou například pasáž *Žena a loutka*.

Je pro mne radostným objevem, jestliže zjišťuji, že tvůrci místně a časově nám vzdálení nalézají v mladších a nejmladších velmi kvalitní ozvučné desky, ba lépe a přesněji – interprety. To dokazuje, že jejich dílo je živé a schopné nás oslovit, oslovovat. A také to, že i my a po nás další žijeme a žijí uměním a pro umění: onou schopností téměř nesobecky si přivlastnit a po svém prožít cizí... Příběhy?

Ó ano, příběhy! – ale ne už beze zbytku cizí. Tož na závěr (ale snad to není úplně nepodstatné) dodám ještě, že Ropsova tvorba je pro mne dokladem, kterak se v nás a kolem nás vrství i to, co odmítáme (Rops přece není myslitelný bez znalosti křesťanské ikonografie) – tedy: nejdříve musím znát, abych mohl zaujmouti stanovisko vlastní. Pak snad ještě zbývá říci, že Félicien Rops je velkým vypravěčem: přes množství užitých technik neschází většině jeho děl to, co bych postmoderně nazval narativem. Z nějž pak výklad Barbory Půtové učiní celistvý příběh.

Přijměme jej (i s jeho nedokonalostmi). Už jenom proto, abychom se vposledku také my nebáli rizika vyprávění: Nad umělcovu smrt je přece věc ještě smutnější – lhostejnost k jeho dílu.

Ivo Harák

¹ Ropsova suchá jehla Mors syphilitice z r. 1866 zřejmě přiměla představitele druhé literární generace naší dekadence A. Breiského k tomu, aby do svého překladu Poeových povídek přičinil vlastní dílo stejného názvu; tím tehdy zmátl dokonce F. X. Šaldou, jež daný výtvarník považoval za nejlepší z Poeových textů.

² V případě jedné z novel jsme dokonce svědky jakési podivné trojčlenky výtvarné dílo – literární text – výtvarné dílo. O ní (a o d'Aurevillovi zvláště) píše Jan Tomeš: „...nikdy nezapomněl na zvrácený pohyb kurtizány svádějící světce, spatřený na Veronesově Pokušení svatého Antonína, jemuž se (...) obdivoval, který připomněl později na klíčovém místě jedné ze svých povídek (Pomsta ženy).“ Dodejme ještě, že Rops ilustruje nejenom Pomstu ženy, ale tolikéž – a to několikrát – proslulý motiv světceva pokušení.

Každodenně

Naklepává kosu
v sobotním ránu
kovově pravidelném
a teď a teď a teď.

Je tak moc brzy
v rytimizovaném dni
že se mu kal
s každým klepnutím
usadí ve stěnách.

Jsme budoucí žatvou
taženi z postelí
mhouřící úzkodeší
strnulé strojky
s hlavami příliš kupředu
a přehnaným prohnutím v bedrech
klepetnatci tlačení signály
kam musí tak neradi
a teď a teď a teď.

Hlas z rádia nevzrušeně říká:
ucpávají se též objízdné trasy.
Myslí mé popukané cévky
s rozstříklou sítkou v podkoží
jež také cosi hlásí?

Už to není jako se sprostou
arašídovou čokoládou

na přebalu holčička
s úhlednými culíky
jde o obtížnější stádia
skicu vlastního života
na níž koukneš z povzdálí
a hned nadavuješ.

Otáčivé jeviště
neúnavně cirkuluje
pod ním slepec
na šlapacím kole
udržuje správný rytmus.

Daleko je břicho
osvětlené matkou
jako vypouklina kýlu lodě
s odlupující se barvou
kousky kusy kusů
s oslizlým nápisem
vodním sloupem
a stožárem na vlajku.
Podobáš se vycákané kaluži
u piaristické koleje
a přece to stále nemá konce
a teď a teď a teď.

Žvýkání jader

Irena Šťastná

• • •

Místo
dotknuté ebonitovou tyčí
se začalo napřimovat
lidé v zahradách
povstávají
od grilovacích těles
- lituji
šťavnaté maso
zůstane na roštech -
rovněž skupinky
se zvedají
s vidličkami v rukou
vzhlížejí
brady dokořán
tyč se mění v rogal
s pestrobarevným pláštěm
bručí nad hlavami
čmelák s úsměškem
hbitě vysosává olej
který skapal z pečínky
- za mnou drazí -
štěkne rogalista
v okamžiku
kdy se motor odmlčí
šustí jen vítr
nejprve muži s lupy
následně bezvlasí
táhnutí vzhůru
s krky v pozoru
upouštějí příbory
u altánků to cinká
propínají nártý
jak nezvyklé
stoupat bez hlesu
polykat závaný teplého vzduchu
šelest kolem lalůčků
oděvy plandají
vytvořená hejna
z dálky připomínající
tečky husích lejn
upnutí k lákavým barvám rogala
směřují k čisté linii obzoru
kde jsou náhle
bezbolestně přetaveni
v malá ebenová dřívka.

• • •

Jsme schvácené
kocouří srsti
se zacuchanými chlupy
opodál hlezno
a pulzující
rybí měch.

Lehám do svého
změkklého stehna
pevného útočiště
s výhonky tepla a pařátků
starých matek
jež uměly pohladiť.

Během večerů
se k sobě chováme
lépe než obvykle
abychom ukryli
ty veliké rány
pod šatstvem
za něž nás budou
vláčet temnotou
přes výčnělky
pod supími hnízdy
z nichž odkapává
medovice.

Záleží koho trefí
možná je to hra na jablka
která nenechají
do konce ani uhnít
nesou je ze sklepa
pro jedno černé kolo.

Putovat
přes vysílené kočky
dál a dále
bez kladělek
přivyknout třaskavinám
vazkým a vyklíčeným
- tudy vede cesta.

...

Seje trávu
na své pole.

Metá paží
zády k pravdě.

Sype travní semeno
do zbytečných brázd.

Večer hodně smrká. Každou noc
vidí tátu dřít na stejném poli
– celý život.

...

Měla milence
v tak pozdním věku.

Když náraz umřel
její oči zčervenaly.

Zas bude muset poslouchat
jak už deset let umírá manžel.

...

Kolika lidem
podsunuli kostel:
oplatku do pusy
a nehryzat
neotevřít čelisti
slepit k sobě
a jazyk mezi
maso v hamburgeru.

Až večer vidíš:
měla takovou tíseň
beton nic než beton
dávkový od matky
že jí nezbylo
než se množit
nasekat co nejvíce děcek
a zkusit jim nezlomit žebra
jako máma ty její.

Podobna dávení
vracela se bázeň
denně
když venku
rozžínali lampy
spínala ruce
a o cosi žadonila u boha.

• • •

Cyklisté
i tohle jaro
sjiždějí náš kopec
bez světél
neznaje příběh
o prastrýci
jemuž podobný
srazil postavu
pod smrkovým lesem
vše zvnitřku
leželo na asfaltu
kluci stáli kolem
stáli nad tím
šeptem v pološeru
zdvihli do náručí
donesli do pokoje
matce
stála nad ním
bezhlavě ztvrdle
za zvuku hodin
napjatá ztvrdlá
poslali pro doktora
ale k čemu
řekla a stála
dva dny ještě
v pokoji s hodinami
kde prastrýc
vyl mohutnou silou
všech dosud vyrobených
světél pro cyklisty.

I ty

Aleje měly smysl – kafe slazeno dvěma – na
slunci leháváno do zadávení – pod jehlična-
ny s šustivými vrcholky – krčili nohy v dý-
mavicích ohňů – zatímco ryby naprázdno
polykaly – sytou vodu pod kameny.

Zakloň se k bolesti – malé a příkré – jako
byla ta paže s nepoddajným vazivem – na-
táhni krk přes laťkový plot – zahlédneš kro-
ky hostů – oba daleko v obyčejných živo-
tech – tvé rysy pootočeny – neboť ses včera
oženil – i ty.

Saša

Zničehonic vpadne na parket – ucouraného
dědu pod paží – na rautu – rudé tváře – ve-
mlouvavě rozjařená – hosté strkají půlnoc
s jednohubkami do dásní – hlomoz láme
stropy – vláční – neboť tma se celými paže-
mi vtěsnává do oken – Saša třeští – jako by to
bylo naposledy – kravaty utahují nohy splý-
vavým ubrusům.

Až ráno po čtvrté – kdosi rozrazí dveře na
terasu – našli ji – zcepenělou – jako bohyni
Isis.

zelný rynek

Drobné baletní skoky,
s nečekanou figurou a rychlou změnou
směru,
bez šance na aplaus,
na slávu, či v televizi předávanou cenu,
na dlažbě Zelňáku,
tančí v parném létě, v zimě, roky,
hejno vrabců,
s dobrou adresou za okapem Reduty.

Časně ráno
u kašny lítají jak střelení,
na římse bankovního paláce
čím čím
perou se mezi sebou.
Jen v nebezpečí,
s velkou melou odfrčí bůhví kam.
A magistrát neví,
proč jich stále ubývá.

Ne tak holubů.
Ti se jen naparují, vrkají,
a svůj trus
na Moravské zemské muzeum i barokní
kašnu
bez ustání serou.
Motají se pod nohama
a i když holub je velký posera,
zbaběle neuletí,
jako když do vrabců střelí.

kavka čeká na autobus

rázný krok a bradu hodně nahoru
pronikavý zrak
až sněhuláka zebe
úsměv široký jak jízdní pruh
mezi krajnicemi z lícních kostí

tak si ho představuji
já – Ferdinand Kavka
s vysoko zvednutým límcem kabátu
jak generál Simon Bolívar
v klobouku
stojím na zastávce autobusu

čekám už dlouho
ruce v kapsách
nohy v sandálech brní dlouhým napětím
v pistoli zlostí nabitý zásobník
dočkat se nemůže
až uvidí tu ironicky pokřivenou hubu

kdo směje se naposled
smát by se měl
jak nejlépe umí

smrtící polibek

polní myš
při setkání s užovkou
která si holí obočí
strachy se třese
ale neuhýbá
jen koprní
topoří
a jako vyvřelina tuhne
když had ji olízne

jako já
když tvé rozevřené rty
hledají ty mé

Leopold Němec

Básně, Turecké lázně

schodiště bono publico

na co ti je důchod když ho nosíš do kostela
tak už pusť tu kabelku
ty stará čarodějnice
potřebuju trávu a šluknout si jointa

naval tu šrajtofli herrgott
nebo ti uříznu ruku
už mně to přestává bavit
In nomine patris et filii et spiritus sancti

cesta kolem komína

v čisté košili umazané od proklatě husté
tmy
utíkám
a volám zoufale do všech směrů
nenechte mne utéct

svalnatí chlapi ze záchytky
a doktor
na hlavě s modrým majáčkem
kličkují kolem komína opuštěné cihelny

jako motýla chtějí do kazajky lapit
můj jarní splín
vzpomínky na tebe jak po opici v hlavě se
mi točí
a hledají přímý směr

za sebou trousím všechna sprostá slova
na která si vzpomínám
postavy v pláštích přes ně klopýtají
a dělají mi bílý stín

náhle brzdím
protože vidím tě s rukama zvednutýma nad
hlavu
do tmy jak rámuješ černá slova
a hvězdám
v tom tichu nad komínem
strháváš černý baldachýn

stará mapa

hlášení o zpoždění vlaku Rudolf Těsnohlí-
dek
pár slov a polibek místo pomlčky
píšťalka výpravčího
gilotina naší lásky

v navigaci ani léty
magnetická střelka nerezaví
ani s novou láskou na displeji
bloudění hned tak neustane

biomorfní kompozice

Svislá ryba
zelená jak žabinec v rybníku u lesa
okusuje hlávku červeného zelí
spadenou mezi škeble
zatímco piskoř kalí dno a k hladině vynáší
zbytky toho obžerství

To není ten zámecký rybník
kde potápník s bublinou u zadku
stříbrnou jak briliant
vodní hladinu žehlil vodoměrkám
pro jejich abasé
a grán plié
to bylo jiné století

relativity

Víme oba
že nebylo to včera, ale tenkrát
za městem
průsvitnými křídly nad námi šuměl čas
skrze něj vidět bylo
jak svlékáš a prohlížíš se v zrcadle
ach, těch odstínů kůže
a modrá šmouha jak pozdrav z kalamáře

Snad zase někdy
za zrcadlem
najdu tvůj převrácený obraz
datovaný potom
v rohu pod oknem bude stát taburet
na něj odložím košili zaprášenou dálkou
a vonící kouřem
posledního milře

Turecké lázně

Tisková zpráva ČTK / BBC (Budapešť).

Nález Cimrmanovy šroubovice u Moháče potvrzen.

Jak uvedla agentura Keczáros, byla v nedávno zrušené šroubárně u Moháče nalezena Cimrmanova šroubovice, která beze vši pochybnosti potvrzuje existenci dosud jen hypotetické dcery českého génia Járy Cimrmana a osmanské krasavice Zulejky. Pokud budou nezávislí odborníky v Istanbulu potvrzeny testy DNA, čeká české cimrmanology z Ústavu pro jazyk česko-slovenský zodpovědět mnohé vyvstávající otázky.

Potud strohá novinová zpráva.

O vyjádření k této překvapivé informaci jsme požádali nezávislého cimrmanologa z Českého Těšína, pana Jacka Vevíorku. Ten ve své úvaze nastínil, kde nás bude bota tlačit nejvíce a kam napřít naši pozornost. Ale po pořádku.

Historie nás učí, že o moravsko-slezskou zem byla svedena nejedna bitva a šarvátka. Všechny dobové boje měly jedno společné. Přes vesnici, ve které žila budoucí matka Járy Cimrmana, procházeli cizí žoldnéři oběma směry. Buďto do bitvy, nebo z bitvy. Ne vždy bylo jasné, který směr je do bitvy a který z bitvy. Důvodem častého průchodu vojsk vesnicí byla její strategická poloha. Vesnice ležela na významné dálkové obchodní cestě, tak zvané Sprzednické stezce. Tato důležitá cesta byla již ve starých velkomoravských vojenských mapách označována jako C 33. Autorem tohoto označení je pravděpodobně tehdy třiatřicetiletý Cyril ze Soluně, který touto šifrou rafinovaně do mapy zakódoval své autorství.

Unavení žoldnéři hledali levné ubytování s polopenzí a mazaní vesničané toho

dovedli náležitě využít. Válečníky, většinou germánského původu, lákali vesničané do svých příbytků malovanými vývěsními štíty s výrazným nápisem „Zimmer frei“. Hlad po stříbrných a za často i zlatých mincích z cizích krajů, zapříčinil mezi obyvatelstvem na strategické četřicetorojce, zejména v příhraničí, velkou nevraživost a konkurenci v nabízených službách.

Tak i mladička a ne příliš pohledná Kateřina, chtivá penězku, stávala velmi spoře, ale vkusně, oděná před svou chaloupkou 2+1 a lákala kunčofty k noclehování. Lámanou staročeštinou vyvolávala svoje „já ráda v cimr dám“. Spor se vede o to, zda vyslovovala písmeno v jako f, podobně jako Němci. Někteří filologové se domnívají, že prostě jenom tak říkajíc fíflala (obdoba šišlání). Zejména pražští jazykozpytci pak tvrdí, že říkala toliko jednoduché „já ráda cimr dám“, což bude asi pravdě nejbližší. Stala se tím velmi známá a zvláště mezi cizím vojskem tak oblíbená, že když se jí v květnu narodilo po zářijovém průjezdu janičárů děťátko, dostalo na matrice germánské přízvisko Jára da Zimmerdam.

Je známo, že malý Jára Cimrman se zpočátku považoval za děvčátko a také se tak oblékal. Teprve ve svých devíti letech zjistil, že je chlapeček a koncovku ženského rodu – dam, ve svém jméně celkem logicky zaměnil za koncovku mužského rodu, – man. Tedy „Zimmerman“ namísto „Zimmerdam“. Později upustil i od nepraktického a zpanštělého znějícího přídomku „da“, čímž se jeho jméno ustálilo na všeobecně známém Jára Zimmerman.

V obrozeneckých dobách pak jakýsi mladý muž jménem Jungmann navrhl Zimmermanovo jméno počesťit, což se sice vídeňskému dvoru nelíbilo, ale nedokázalo zabránit národnostnímu nadšení. Zvláště když Ottův slovník naučný rovněž uvedl jeho českou podobu. Pozorný čtenář si jistě všimne, že sám mladý Jungmann si ponechal jméno německé.

Zajímavá je i historka o tom, jak devítiletá Jára zjistila, že je vlastně Jarouš. Stalo se tak při žákovských přeborech mladších žáků v běhu na 110 metrů překážek, když antidopingový komisař chtěl vítězného Jarouše Cimrmanové odebrat po vzorku H i druhý vzorek, s označením V. Jakmile komisař sáhnul pro naplněnou zkumavku, vykřikl: „Jarouško ty švindluješ, ty tam máš dvě zkumavky.“ Marně se Jarouška bránila tvrzením, že o ničem neví, že ji to tam musel někdo strčit. Ač se problém se vzorkem V na atletickém svazu později vysvětlil, dostala Jarouška Cimrmanová doživotní zákaz startovat nejen za ženy a dorostenky, ale i za žákyň, s odvoláním na antidopingového komisaře, že oba vzorky „H i V“ jsou pozitivní.

Kamarádi a kamarádky z atletického klubu po této kauze začali při disputacích s nadějnou překážkářkou používat nevlídně znějící oslovení Jaryno. Mladé Zimmermannové proto nezbylo, než zavodit tajně, daleko od domova a na zapřenou. Tak se dostala do Izmiru, kde na ni čeští i evropské komisaři byli krátkí, protože osmanská říše nebyla členem žádné unie.

V Izmiru se Jarouš poprvé setkal se Zulejkou, která dělala triatlon. Jak už to tak bývá, mladí se do sebe hned zakoukali. Slovo dalo slovo a byla veselka. Zámožný otec Zulejky byl velmi přísný muž s nečeským jménem Istan Bul. Jeho syn Red Bul a zejména dva lstiví bratři Bospor a Dardanely, kteří byli mladým za svědky, nemohli pochopit, proč jejich bratr dal krásnou a bohatou neteř jakémusi bezbožnému atletovi. Teprve když jim Istan Bul prozradil, že Jára má zlaté české ručičky, rozsvítlo se jim v makovici. Takové zlaté ruce přece musí vážit několik kilo.

Zulejce se narodilo několik dětí, ale jen jedna dcera. Vesnice Zulejčina otce, ve které žila a která nesla jeho jméno, začala být rodině těsná. Jak mladí Turci se zlatými ručičkami po otci dospívali, začali se mohutně a vehementně rozpínat, dokonce až

k Vídni. Nezastavil je ani krásný modrý Dunaj a dostali se až k Trenčínu a Jaslovským Bohunicím.

Jak šel čas, mnozí z nich se asi milovali s obyvatelkami, které neměly rasové předsudky, až Turci nakonec s místním obyvatelstvem asimilovali. Dnešní potomci z česko-tureckého manželství Járy Zimmermana a Zulejky běhají tedy zcela jistě někde na Slovensku. Dobrou stopou mohou být místa jako Stará Turá nebo Turčianské Teplice.

Jára Zimerman byl duše neklidná a velmi, velmi svobodomyslná. Neustále někde cestoval, něco objevoval nebo lítal po úřadech a bylo jen otázkou času, kdy ho stále ještě šumná a pohledná Zulejka opustí. Stalo se, a Jára si toho několik roků ani nevšimnul. Zulejka bin Istanbul al Zimerman fon Türkyš, jak znělo její celé jméno, se usadila v maďarském Moháči, protože odtud to bylo k jejímu zamilovanému Blatenskému jezeru stále po rovině. Vzala s sebou i svou a Zimmermanovu jedinou dceru, která byla po matce velmi krásná. Tím lze nález Zimmermanovy šroubovice v kosterních pozůstatcích od Moháče objasnit. Ovšem proč, kdy a za jakých okolností mladá krasavice zahynula, to nám neprozradí ani kladný výsledek testů DNA. A zde se otevírá prostor pro ostatní vědní obory, aby přispěchaly se svou troškou.

Tolik Jacek Veviora z Českého Těšína. Naši reportéři neponechali nic náhodě a šli po tom. A zde jsou výsledky jejich dosavadního šmátrání.

Z existujících znalostí lze empiricky odvodit, že asimilovaní Turci se zlatýma ručičkami museli nezbytně ovlivnit místní kulturu, zvyky a obyčeje, a v neposlední řadě i jazyk. Jako červená nitka se táhnou moravským, potažmo českým národopisem osmanské kořeny. Tedy nejen na slovenské straně Váhu či na pravém břehu Dunaje se asi milovali synové Járy a Zulejky, ale i na jižní Moravě. Vídeňský archi-

tekt Alois Prohazka trochu odvážně tvrdí, že Lednický minaret je prvobytně symbol osmanské sexuality v dunajském prostoru.

Někteří optimisticky naladěni badatelé dokonce uvádějí, že severní hranice turecké erotické exploze je pobřeží Baltického moře. Použitý pojem „turecká erotická exploze“ je však (zde i jinde) zjednodušený a zavádějící. Nestydatě totiž opomíjí nejméně padesáti procentní podíl Čecha Járy Zimmermana na schopnostech jeho a Zulejčiných synů. Toto zjednodušení, evidentně laděné protičesky, překvapuje zejména u Prohazky, jehož dědeček se narodil a umřel v Židenicích u Brna.

Co se týká severní hranice této „exploze“, zde se naši reportéři domnívají, že došlo k záměně mezi foneticky podobně znějícími názvy Baltického a Blatenského moře, jak Maďari pyšně Balaton nazývají. Je fakt, že oba tyto rybníky jsou dosti mělké.

Ale ponechme stranou uherské ambice a protičeské nálady vídeňského architekta a vraťme se k moravskému národopisu.

Například oblíbené potravě chudých tureckých vesničanů, kukuřici, se na jižní Moravě dodnes říká turkyňa.

Lze bezpečně doložit, že vliv Zimmermanových Turků se na Moravě i v Čechách zachoval v podobě mnoha zdomácnělých, ale původem osmanských jmen. Křiklavým příkladem budiž známý hokejový brankář Roman Turek, či časté jméno Tureček.

Nebo domácké jméno Ladin, které vzniklo vynecháním písmene „A“ ve slově Aladin. Neoblíbenost smíšených manželství se vyjadřovala lapidárním „poturčenec horší Turka.“ Při svádění žen mazali Turci ženám kolem huby med, a tak vznikl název turecký med, protože mladým ženám z toho bolely zuby. V Brně byl jeden a tentýž Turek několikrát přistižen in flagranti s jednou paničkou a pokaždé jen tak tak unikl,

když na poslední chvíli vyletěl oknem ven. Tak vznikl název turbolet.

Cizorodými gurmánskými (nezaměňuj s germánskými) a hygienickými prvky s jasným určením orientálního původu v základu slova, jsou na Moravu zavlečené neřesti, jako turecké lázně či turecká káva. Častá přelétavost nadržovaných Turků dala vzniknout slovům turista a turistika. Že se mladí Turci uměli sakra otáčet, věděl také inženýr Kaplan, který nazval svůj vynález turbína.

Turci byli sice skvělí milovníci, ale doma se chovali jako prasata. Proto se i dnes v některých oblastech západní Moravy praseti říká tur domácí. Ostatně, zkracování slova Turek na pouhé tur, je pro Moraváky typické. Například lakotní a nedůvěřiví Hanáci z okolí Olomouce schovávali svoje peníze místo do turecké banky do čepice, které zkráceně říkali tur-ban. A tak bychom mohli ještě dlouho pokračovat.

Je na čtenářích, laické i odborné veřejnosti a v neposlední řadě na samosprávě v místech a obcích nejvíce zasazených a poznamenaných tureckým fenoménem, jak s touto skutečností naloží. Zda ji využijí v přežívajícím tureckém hospodářství mnohých firem, či zda založí nadaci na obnovu výroby fezů ve Strakonické firmě Švanda Dudák & Vocilka company.

Zvláště dnes, kdy jsme svědky a účastníky rozpínání a prolínání kultur. Ačkoliv jsme z Bruselu ujišťováni o kontrole tohoto procesu, ruku na srdce: víme jistě, zda se Turecko rozšiřuje do Evropy či Evropa do Malé Asie? Víme, jaké změny způsobila Zimmermanova šroubovice v tureckém charakteru? A tuší to alespoň samotní Turci? Sledujte Radka Johna.

Petr Štengl Radeček

Byla krásná, voněla novotou, byla z NDR. Takovou tu v té době měl jen málokdo. Zdávalo se mi o ní, toužil jsem po ní. Hrdě jsem se řadil k těm šťastlivcům, kterým bylo přáno. Byla nastříkané oranžovou barvou, popelářskou, ušklíbali se závistivci, pneumatiky měla bílé. Dokonala krása. A jak jen jezdila! Ó, bože! Zvládala i ty nejprudší lesní cesty plné vyčnívajících kořenů, po asfaltce si to její bělostné pneumatiky jen ševalily. Na řídkách měla přimontovaný zvonek, jehož cinkání připomínalo andělské zvonění. Miloval jsem ji.

Bylo léto. Prázdniny. Vypravili jsme se s babičkou na návštěvu. Odrážel jsem se nohou a pneumatiky šustily po asfaltu. Dobré bylo, že cesta vedla po asfaltce. Blbé bylo, že tam bude Radeček. Radečka jsem nemusel. Byli jsme zhruba stejně staří. Ovšem Radeček byl z rozvrácené rodiny, otec alkoholik, Radečkovu matku mlátil, rozvod, atd., atd. Radeček sám byl také tak nějak rozvrácený. Závistivě pozoroval moji krasavici, na kterou jsem mu nedovolil ani sáhnout, ani se k ní přiblížit. Pak jsem ovšem musel poslechnout babiččin rozkaz: No tak, půjč mu jí, ať se taky povozí! Radeček se vozil po travnatém dvorku a byl v sedmém nebi. Já stál stranou, skřípal zuby a sliboval mu ukrutnou pomstu. Posera Radeček! Určitě by se bál sjet prudkou lesní cestu a se shora, od hospody, serpentínami po asfaltce až dolů k Žehrovce by určitě celou dobu brzdil!

Matka s Radečkem nás doprovázeli. Budete se střídat, rozhodla babička. Tak jo, proč ne? Z kopce jedu j, do kopce Radeček. Radečkova matka moji fintu brzy prokoukla a já dostal od babičky vynadáno spolu s náležitou přednáškou o spravedlivém dělení. Radečka jsem tedy fakt nemusel.

Obchodní zástupce je ta nejhorší funkce, jakou si jen dovedete představit. Je to vlastně taková štěnice, obtížný parazit, novodobý lidský produkt trhu vychzející z modelu dřívějších podomních prodejců. Patří k druhu

takových těch dotěrných, vlezlých, neodbytných bytostí, které se vám snaží prodat kdejaký šunt a sotvaže jen je vyrazíte dveřmi, v tu ránu se k vám vrátí oknem.

Seděl jsem u telefonu a marně přemýšlel, komu bych se tak vprudil s nabídkou služeb naší firmy, která byla jen jednou z mnoha a mnoha firem s mnoha a mnoha obchodními zstupci, kteří se stejně jako já snažili vprdelit a sehnat nějakou zakázku. Všechny příbuzné, blízké i vzdálené jsem už bez úspěchu obvolal, obvolal jsem i všechny bývalé spolužáky, ovšem místo kšeftu se mi podařilo jen svolat třídní sraz po pětadvaceti letech. Mlel jsem do telefonu kecy, které nás naučili na školení, smál jsem se do telefonu jak blázen až mě huba bolela, protože váš, úsměv, věřte nevěřte, je znát i na druhém konci aparátu. Snažil jsem se být vtipný, ale pak jsem si vzpomněl na svůj poslední vtipný trapas, a raději jsem svoji sršící vtipnost rázně uhasil. Avšak všude mě nekompromisně vypoklonkovali. Nezájem. Sbohem a šáteček.

Byli jsme na návštěvě u příbuzných, kteří se co nevidět chystali přivést na svět potomka a založit rodinu. Mladá paní si držela oběma rukama vypouklé břicho. To bude náš Alexandr, pronesla s náležitou skromnou pýchou. Á, Saša, pěkné jméno, ahoj Sašenko, ů ů ů ů ů, chtěl jsem být zdvořilý. Žádnej Saša. Alexandr, jako byl Alexandr veliký, utřel mě rázně otec. Nehcete si sáhnout, jak kope? snažila se z trapné situace vybruslit nastávající maminka. Okamžitě jsem se chopil záchranného lana a začal jí otlapkávat vydutý břich. Jakoby se uvnitř mlela kořata. Á, kope, to bude asi fotbalista, ne? pokusil jsem se o lichotku. Zapomněl jsem, že oba rodiče jsou silně intelektuálního ražení. Tak že by hrobník? zasmál jsem se hluše svému podařenému vtipu.

Zoufalí lidé dělají zoufalé věci. Od matky, která se přátelila s Radečkovou matkou, jsem věděl, že se Radeček něčemu vyučil, chvíli dělal řemeslo, pak přišel o práci,

chvíli jezdil s tramvají a pak si založil firmičku, která se ovšem časem vypracovala v monstr podnik se stovkou zaměstnanců, jemuž šéfoval Radeček, který se stihl dvakrát oženit a dvakrát rozvést, ztloustl a vozil se ve velkém černém BMW.

Matka mi sehnala od Radečkovy matky jeho soukromé číslo. V obchodě jsou nejdůležitější osobní vztahy. Ahoj, to jsem já, představil jsem se Radečkovi do mobilu. Bylo znát, že je překvapený. Začal jsem zlehka, po špičkách, abych rozptýlil jeho nedůvěru. Jak se vede, to je let, co jsme se neviděli, jak se daří, co děti (sakra, zapomněl jsem se matky zeptat, jestli má nějaké potomstvo), a co firma, no jo, časy jsou zlé, ale musíme vydržet, no, proč volám, pracuju v jedné firmě a chtěl bych ti nabídnout naše služby, rozhodl jsem se to na Radečka vybalit na férovku. Teď ovšem přicházela ta nejtěžší část, nechoulostivější operece, kdy je potřeba klienta přesvědčit, že to, co právě tady a právě teď nejvíc na světě ze všeho bezpodmínečně nutně potřebuje, jsou služby naší firmy, kterou obchodně zastupuji. Radeček se začal kroutit. Služby, které nabízím, samozřejmě už dávno má a je s nimi spokojený, má je od firmy svého kámoše, přičemž na slově kámoš si dal patřičně záležet. Vychutnával si mě Radeček, dával mi to sežrat. Teď jsem to byl já, kdo se u mobilu svíjel a v duchu úpěl: Radečku, neblbni, alespoň kousíček těch našich služeb, určitě jsem rychlejší, kvalitnější a levnější, vždyť my jsme ti nejrychlejší, nejkvalitnější a nejlacinější, fakt, poskytujeme naše služby prakticky zadarmo, ráno objednáš, odpoledne už máš, Radečku, no tak, já nechci řídit tramvaj, všichni tramvajáci jsou psychopati. Po několika minutách, bylo zřejmé, že s ním nehnu, že z něj nic nevyrazím. Sklesle jsem tedy do telefonu zabrblal několik závěrečných frází, které jsem se naučil na školení a ještě jsem se pokusil vznítit poslední jiskřičku naděje. A co? Zajdeme někdy na pivo? Promiň, ale já jsem na tom blbě s časem, znáš to, samá honička, nestíhačka. Tím byly mé zásobníky prázdné. Už jsem nevěděl, co bych řekl. Radeček rovněž mlčel.

Tak ahoj, sklesle jsem pronesl do ticha.

Čau, a neměl ses o ní škrtit, odpověděl Radeček a zavěsil.

Příspěvek k rozšiřujícímu se počtu cyklistů a ohrožení dopravy v Praze z toho pocházejícím

V posledních týdnech se v časopisech, ale i na Facebooku, objevily zuřivé komentáře o tom, že Praha není stavěná na současnou přemíru cyklistů. Není. Když se stavělo Staré Město, velocipedy neexistovaly. Silniční, ani horské. Neexistovaly ovšem ani automobily. Prodírat se autem středověkými uličkami až na Staroměstské náměstí je zhůvěřilost. Obzvláště když je centrum dokonale prostoupené stanicemi metra. Nejsmyslnějším řešením kauzy Opencard by bylo tuto kartu zrušit a poskytnout hromadnou dopravu zdarma, potom by se třeba řidiči přestali drát do přeplněné památkové zóny a to by se rázem ulevilo všem. Cyklisté by už nebyli nuceni pudem sebezáchovy jezdit po chodnících, a především by všechny uzounké staroměstské a malostranské ulice ještě nezužovala parkující auta. Logická řešení se ale od Magistrátu, sídlícího na Mafiánském náměstí, nedají očekávat, pročež budme realisté: kromě cyklistů a automobilistů a chodců se po ulicích pohybují třeba i pejskaři nebo segwayáři. Situace je taková, že automobilisté nenávidí chodce. Chodci nenávidí cyklisty. Cyklisté nenávidí pejskaře. Pejskaři nenávidí segwayáře. Segwayáři nenávidí automobilisty. Automobilisté nenávidí chodce. Chodci nenávidí pejskaře. Pejskaři nenávidí cyklisty. Cyklisté nenávidí segwayáře. Segwayáři nenávidí chodce. Chodci nenávidí automobilisty. Automobilisté nenávidí segwayáře. Segwayáři nenávidí cyklisty. Cyklisté nenávidí chodce. Chodci nenávidí... Reinhard Heidrich nás ještě nazval směřjícími se bestii; dneska jsme bestii nenávisťnými, bez špetky tolerance.

Michal Šanda

Trafikantka

Miroslav Pech

Martin si jde do trafiky koupit cigaretové filtry. Sehne se k okýnku a při pohledu na prodavačku si uvědomí, že ještě nikdy nenakupoval u liliputky. Ani u liliputa. Zkrátka, s trpaslíky dosud nekšeftoval. Liliputská prodavačka se na Martina usměje. Přistaví si židli k jedné z polic, na židli vyskočí a sáhne pro filtry.

„Budete si přát ještě něco?“

„Asi ne.“

Jako omráčený sáhne Martin do peněženky a podá jí drobné.

Na internetu si vyhledá pár informací o trpaslících. Čerpá především z wikipedie kde se dozví, že trpaslík (hovorově trpajzlík) je humanoid s výrazně menší výškou v dospělosti, než je běžná výška průměrného člověka. Martin si zamyšleně promne bradu a čte dál. Trpaslík může být i pohádková bytost zabývající se hornictvím, zvaná též permoník, což byl mytologický malý démon žijící v okolí Alp. Podle severanů se trpaslík nemusí nutně zabývat pouze hornictvím, je například i zručným kovářem a žije v podzemí, jelikož byl kdysi červem. Dále může být trpaslík zahradní ozdoba, vyrobená nejčastěji ze sádry, nebo člověk etrémně malého vzrůstu, který v důsledku nějaké fyzické poruchy či nemoci, nedosáhl standardní lidské výšky. Takoví byli ve středověku vděčnou zábavou u panovnických dvorů a ve dvacátém století působili coby živé kuriozity v cirkusech, ve varieté a jiných zábavních podnicích. Martinovi nepřipadá trafika jako zábavní podnik. Existuje prý i mnoho lékařských příčin, které mohou narušit přirozený růst dítěte. Je to například chronická podvýživa, různé nemoci, nedostatek růstového hormonu nebo snížená citlivost tkání na něj. Nejčastější příčinou malého vzrůstu je především achondroplázie, způsobená mutací genu pro receptor růstového hormonu fibroblastu, která způsobuje poruchu tvorby chrupavky. Martin se kousne do rtu. To je strašné, pomyslí si. Mutace!

Večer, když přijde z práce, myslí na liliputskou prodavačku. Je podsaditá, má velkou hlavu, krátké ruce a krátké nohy. Plné rty má namalované červenou rtěnkou. Téměř postrádá krk. Jako kdyby její hlava vyrůstala přímo z ramen. Co se takové ženě honí hlavou?, pomyslí si Martin. Telefon na stole začne vyzvánět. Koukne na display. Volá Iveta. Zvažuje, jestli s ní potřebuje mluvit. Dojde k závěru, že ne.

Druhý den si vybere jiný tabák, než obvykle kouří, protože pro ten by prodavačka dosáhla i bez pomoci židle. Vybere ten nejdražší, protože nejdražší tabáky jsou úplně nahoře. Prodavačka opět vyleze na židli a jak se natahuje, musí si ještě stoupnout na špičky. Na sobě má krátkou sukni a Martin pozoruje její nateklá stehna

a lýtka. Připadají mu poněkud bizarní. Ještě nikdy nic podobného neviděl.

Trafika je pár ulic od jeho bytu. Chodí kolem ní každý den a pokaždé nenápadně nakoukne, jestli tam prodavačka je. Rád by si s ní popovídal. Zajímá ho, jaký vede život. Je přece liliputka a to není normální. Přemýšlí, kolik jí může být let. Třicet, pětatřicet? Spíš těch pětatřicet. Ale na co by se jí zeptal? Pár otázek ho napadá, ale s těmi za ní určitě přijít nemůže. Není možné, aby se jí ptal třeba na to, jestli už o ní kvůli nepozornosti někdo zakopl, nebo jestli si z ní lidé utahují, nebo jestli má přítele a pokud ano, je také liliput? Vlastně si nevzpomíná, kdy naposledy na vlastní oči viděl liliputa. A viděl ho vůbec někde jinde, než v televizi?

Leží v posteli a představuje si trafikantku. V té představě má žena na sobě miniaturní bikiny s gepardím vzorem. Ale to nestačí, myslí si Martin, ještě to něco chce. Liány. To je ono! Najednou se trafikantka uprostřed džungle houpe na liánách. Jsou slyšet skřeky exotických zvířat, opic a papoušků. Trafikantka se zeširoka usmívá. Rty má namalované ohnivě červenou rtěnkou, její boubelaté prstíky pevně svírají liánu a bikiny s gepardím vzorem vypadají naprosto neuvěřitelně.

Večer za ním přijde Iveta. Nabídne jí kakao a lískooříškové sušenky. Dívá se, jak jeho dívka usrkává horký nápoj.

„Vem si sušenku,“ nabádá ji.

„Sladký bych neměla,“ míní Iveta.

„Jen si dej.“

Iveta si tedy pro jednu sáhne. Chroupe sušenku a dívá se na Martina.

„Kolik vlastně měříš?“ zeptá se Martin.

Iveta mu dává posunkem najevo, že má plnou pusu. Martin čeká.

„Kolik měřím?“

„Jo.“

„A víš, že ani přesně nevím? Proč tě to zajímá?“

„Jen tak.“

„No... ještě žádné kluk se mě nikdy neptal kolik měřím.“

„Máš s tím problém?“

„Ne, nemám. Jen mi to přijde zvláštní.“

„Mně zas přijde zvláštní že nevíš, kolik měříš.“

Iveta se na moment zarazí, načež řekne, že má kolem sto sedmdesáti.

„To je dost,“ usoudí Martin.

„Ani ne. Na modelku bych musela mít ještě o pár čísel víc.“

„To je možný. Jenže ty nejsi modelka.“

„Jo, to je pravda,“ utrousí Iveta a zmlkne.

Martin jde k počítači a zapíná korejský horor. Potom si sedne zpátky do křesla. Nikdo už nic neříká.

Ivetu vyprovodí kolem desáté večer. Navrhne mu, že by u něj mohla přespát, ale Martinovi se to moc nezdá. V duchu si přeje, aby ta obryně co nejdřív zmizela.

Po práci vybere peníze z bankomatu a vydá se na nákup. V obchodě s dámským oblečením se radí s prodavačkou. Je příjemná a ochotná. Vůně jejího dechu mu připomíná pach štěňátek.

Ráno při odemykání trafiky ji překvapí na zemi ležící balíček. Vezme si ho dovnitř. Není u něj žádný lístek. Opatrně, aby nepoškodila ozdobný papír, balíček rozbálí.

Nemá ponětí, kdo jí mohl darovat tak výstřední bikiny.

Trafika je pár ulic od jeho bytu. Chodí kolem ní každý den a pokaždé nenápadně nakoukne, jestli tam prodavačka je. Rád by si s ní popovídal. Zajímá ho, jaký vede život. Je přece liliputka a to není normální. Přemýšlí, kolik jí může být let. Třicet, pětatřicet? Spíš těch pětatřicet. Ale na co by se jí zeptal? Pár otázek ho napadá, ale s těmi za ní určitě přijít nemůže. Není možné, aby se jí ptal třeba na to, jestli už o ní kvůli nepozornosti někdo zakopl, nebo jestli si z ní lidé utahují, nebo jestli má přítele a pokud ano, je také liliput? Vlastně si nevzpomíná, kdy naposledy na vlastní oči viděl liliputa.

Ra Wagner...

ov ý k ile čko

v Piešťanech

1. Víte, že jsem
si za mala
přál být
astronautem?

2.

Ale
neříkejte!

3.

To já si přál
být
kosmonautem.

Kým dohasne cigareta Dušan Šutarík

Domy

Dnes v noci som videl desivé domy. Nevydávali síce žiadne zvuky a okná boli tmavé, ale aj tak som sa neodvážil vstúpiť.

Hneď na druhý deň som o celej veci povedal Lucii a po škole sme sa tam spoločne vybrali. Lucia bola odvážnejšia. Preliezla plot a zaklopala na jedny z dverí. Nikto sa však neozval a tak do domu vlezla pootvoreným oknom. Snažil som sa jej to vyhovoriť, ale nepočúvala ma.

Posadil som sa teda na kraj chodníka a čakal. Stmievalo sa.

O ulicu ďalej sa bicyklovalo niekoľko zubatých detí. Až keď začali padať prvé krúpy, vydal som sa domov.

V záhrade bolo všetko pripravené na večernú projekciu. Zdalo sa, že všetci čakajú už len na mňa. Film bežal odzadu.

Zobrazoval množstvo zívajúcich ľudí.

Cestou

Na ceste som stretol trpasličieho ducha. Ladne preskakoval z jedného kopca na druhý. Pozoroval som ho, kým nesplynul s úsvitom.

Detské ihrisko vyzeralo po zotmení zlovestne. Po preliezkach navyše ktosi rozvešal rybie hlavy.

„Prespávam tu už roky,“ povedal strážnik, „ale nikdy som nič podobné nevidel.“

V diaľke zlovestné siluety kopcov. Mesto ticho. Zrejme sa všetci báli.

Okolo druhej ráno prišli policajti. Prehľadávali ihrisko veľmi dlho, nič však neobjavili.

Z kopcov sa začali ozývať zvuky sovieho hŕkania.

„Tak ako to ide?“ spýtal som sa policajtov s úsmevom. Okamžite ma spútali a uložili do voza na sťahovanie nábytku. Vraj aby som premýšľal. Nenechali mi ani baterku.

Z driemot ma vytrhol až kašľajúci motor.

Auto prudko odbočilo a akési neviditeľné ruky ma vyhodili do priekopy. Ostal som ležať a díval sa pred seba.

Nad hlavou mi visel mesiac, v diaľke sa mihotali svetielka lunaparku. Na kovovej posteli uprostred cesty sa prehádzovalo mladé dievča.

O chvíľu bude rodiť.

Kliatba

V lesoch stále počuť klapot neznámych zubov. Aj pivničná krčma je nimi cez zimu kompletne pokrytá. Na dlážke leží mláčka piva. Je tam už roky.

Povráva sa, že v jeden deň sa prestala hýbať. Istý turista vtedy do snehu zabodol nožnice. Zapustili korene a vyrástli z nich konáre.

Teraz pri nich zastavujú medvede, horári či tuláci. Jeden z nich sa tam po dlhej ceste uložil na noc. Nadránom sa prebudil a na hrudi mu sedel preliačený polievkový hrniec.

Keď tulák druhého dňa vyšiel z lesa, pridal sa k potulným cirkusantom a zvyšok života strávil zavesený na hrazde dolu hlavou ako netopier.

Skrinka

Má doma starú skrinku. Kľúč však už dávno prehltol. Teraz ju ale našiel otvorenú. V izbách sa už kopí množstvo papierových mrakov.

Sfahuje rolety a kráča do podkrovia. Chvíľu dumá, nožnice v rukách. Napokon svoju loď predsa len rozstrihá.

Primár kľučí uprostred cesty. V rukách šijací stroj a ešte teplé knedle. Nakláňa hlavu k cintorínom. Počúva smiech.

Na žehličke praskajú staré klobúky. Slepé dievča má namiesto nechťov špendlíky. Prechádza okolo. Klope na okná. Škriabe. Pripomína mu jednu spolužiačku. Usmieva sa naňho.

„Vezmi si moju sukňu,“ vraví. „Je plná klzísk.“

Vrba

Vyšiel som na trávnatý kopec, vytiahol vreckovku a vyhodil ju do vzduchu. Zmizla niekde v diaľke.

Na hrubom konári sedel mladík. Po brade mu tieklo jablkové víno. Sadol som si na zem a vytiahol škatuľku cigariet.

Okolo vrby tancovalo množstvo túlavých psov. Starena, ktorá celé dni len kašľala začala odrazu rýchlo žmurkať. Vreckovka sa zväčšila. Mávala krídlami. Mladík stále pil.

Je to už niekoľko hodín čo som z kopca odišiel. Šaty som spálil. Ale myslím, že po mne aj tak ostali stopy. Zatiaľ však nikto neklopal.

V korune vrby sa myká šarkan. Asi tam spadol.

Kým dohasne cigareta

V kine sedí jediný divák. Film však nebeží. Projektor je rozbitý. Divák sa zaháňa rukami, v kútikoch úst sa mu hromadí pena. Prichádza premietač, zapaluje si cigaretu a s pobavením sleduje divákove vyčíňanie.

Vonku chrčia traktory. Za volantom jedného z nich sedí len ľudská kostra. Okolo stojaci čumilovia zdesene utekajú. Kostra nedáva najavo ani najmenšie známky prekvapenia.

Detail zapálenej cigarety. Neznámy potiahne. Dym. Hlboký výdych. Za tehlovým múrom niekto usilovne vzdychá. Asi desaťročný chlapec sa snaží múr preskočiť. Je však príliš malý. Smutne pozerá pred seba. Vzdychanie silnie.

V záhradnej reštaurácii je plno. Hrobové ticho. Po pohári lezie mucha. Všetci ju úzkostne pozorujú.

Sanítka sa rúti po diaľnici. Uprostred ľudoprázdnej cesty zastaví. Šofér zvierá volant, otáča sa ku kolegovi na druhom sedadle: „Prečo stojíme?“ Ticho. Len siréna hučí do okolia. Dym. Hlboký výdych.

Dámy sa prechádzajú po bulvároch. Na rukách rúčky. Držia vodítka so zelenými hadíkmi. Odrazu sa medzi nimi zjaví netopier. Visí z oblohy. Dámy zatvárajú oči.

Dúfajú že zmizne.

Už to tak vypadá, že zase jednou dostane Praha na frak. Na frak dostane i příroda, a to příroda v chráněné krajinné oblasti. Konkrétně jde v tomto případě o Prokopské údolí. Tam, co je dnes tichý kout s neopakovatelnou atmosférou, s výletníky a cyklisty oblíbenou hospodou Jiřího Hurdálka a v neposlední řadě i náramným výhledem na viadukt, chystá JDR Group projekt Semmering. Nicméně Hlubočepští starousedlíci se s tím smířit nehodlají a založili Společnost proti developerské výstavbě v Prokopském údolí. Více už na jejich internetových stránkách www.spdv.wz.cz

(mš)

Bestia

Společnost proti developerské výstavbě v Prokopském údolí

Vážení spoluobčané,

dovolte, abychom Vás seznámili s novým politickým hnutím, které se bude ucházet o Vaše hlasy v nadcházejících komunálních volbách. Jak již napovídá název, primárním cílem hnutí je zabránit nevratnému poškození Prokopského a Dalejského údolí bezohlednou výstavbou. Dosavadní politické reprezentace takovou výstavbu buďto mlčky, nebo otevřeně schvalovaly. My jsme subjektem, který chce přírodu Prokopského údolí nevyčísitelné hodnoty zachovat i příštím generacím.

Domy Semmering místo hřiště

Po staletí byly Prokopské a Dalejské údolí zapomenutým místem. Probíhala zde pouze malorozsahová těžba vápence, která naopak přispěla ke zvýšení malebnosti krajiny odkrytím geologických profilů a vytvořením jezírka. Díky své nedostupnosti zůstalo Prokopské údolí jedním z nejzachovalejších přírodních oblastí na území Prahy. Spolu se Šáreckým údolím slouží občanům hlavního města ke každodenní aktivní rekreaci a přírodovědcům ke studiu vývoje Země.

Developerská společnost JRD však v Prokopském údolí odhalila potenciál k ziskům. Vychází vstříc těm, kteří si chtějí koupit vše, i vlastní ohrazený kus „přírody“. A to vše s dostupností 8 minut od obchodního centra Nový Smíchov a 11 minut od golfového hřiště Hodkovičky (čerpáno z materiálů JRD). V Prokopském údolí blízko nádraží již dnes staví 8 tzv. *Vil Diamantica* v ceně okolo 20 mil. Kč za jednu vilu. Pro „méně majetné“ má v příštím roce u nádraží vyrůst malé sídliště *Trilobit* s celkem 34 byty a na místě dnešního dětského hřiště v ulici K Dalejím pak dva domy *Semmering* s 12 byty.

Ačkoliv nejen občané, ale i Agentura ochrany přírody ČR i Česká geologická služba projeví nesouhlas s výstavbou v ochranném pásmu přírodní rezervace, díky lobbingu i personálnímu propojení s městskou částí Praha 5 se developerovi nejen podařilo v rekordním čase získat veškeré výjimky, ale dokonce Praha 5

triumfans

R ovn ý k ile čko

Martin Vokurka Básně na zář

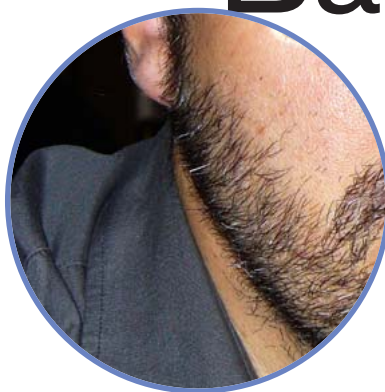

Foto Michal Šanda

Mystérium prstýnku

V časech dobrých
V hádkách zlých
Odsouzení k sobě
Děťmi hypotékou bolestí
Slibem zlodějského státu
Co ještě nikoho
neochránil
Každý třetí den
Nutkání tam dole
kde končí svou cestu
ústa
a začíná dýchavičné stoupání
k orgasmu
Ohlávka kolem krku
a pouta v nočním stolku
ať se dny vysmeknou
rychle do noci
bez iluzí
Sex se už nepočítá
Koitus nekoitus
Osmdesát za rok

K tomu do stovky
chřípky a průjem
Sčítá se víc plynoměr
a úspory co zmizí
Na společném nákupu
nikdo nic nepozná
Zvykem košile
Železný oči cizích
neproniknou
Zamotání do druhého
Nahore i dole
Držíme tvar i krok
Povislí v nahotě
Šaty padají
jen nemocemi
Je třeba je servat
A všechno přebytečný
Žilám navzdory
S rychlostí nový touhy
Jeden na druhého
Jako poprvé
naskočít
Do hloubky na struhadlo

ostrých nadějí
Kmitat oči k očím
Nos k nosu
blíže ke slepotě
Přes rty i zuby
do krve
žízlivě pronikat
Nezbyde vůbec nic
zbytečného
Na posteli po nás
sotva zastlaný
k příštím dni
Probudíš se zase
jako jeden
Rozbolavělý
Nepoznáš čím je tělo
Který hladíš
A ruka
Čím je ten prstýnek
Protože jsi tehdy
Tolik chtěl být
Jedna bytost
Tak křičíš sám na sebe
Ponižuješ teď
sebe sama
A bez vší krutosti
Den po dni
Nevystoupáš opět na vrchol
Padáš
Do samoty ještě větší
Záhadně jištěný
abys hned zítra
drala se zpátky
To jste přece chtěli
Vy dva
Tak spolu čekejte
Na smrt
Kdo dříve
V záloze není nic
Co tu nebylo
Jen život

Kdysi slíbený
Nikdy v něm neopakuj
Neúspěšný experiment
dokud neskončil
Ten objev se skrývá
Nečekaný
Na nejistým konci
Kdo vydrží...

• • •

Až se nebudu moct milovat
Zbydou jen pysky
touhy
Rozevřeš je v údivu
Bezeslovná
Vejdou tiše po zrcadlech
tvý nemoci
Ohlédnu se
bez příkras ješitnosti
A sexu
Padnu ti k nohám
Kajícíník
Nadosmrti dobrý
Jsem jen tvůj
živote

Dobromil Adresný

Tak to vidíš!

Já vám ukážu!

Tak to vidíš!

Pokladní Rostovského nádraží Varvara Vasilijevna Cvetajevová se vracela z práce celá na měkko. Jindy bývala většinou nevrlá a chvíli trvalo, než z ní všechno spadlo, ta věčná fronta před okénkem, ty tupé výrazy, které ani nevědí, kam chtějí jet, tady nejsou žádné informace, tady je pokladna, rozumíte? Pokladna! Ječívala na zmatečné cestující skrz okénko. Dnes to ale bylo jiné. Pořád jí všechno leželo v hlavě a cestou domů se stavila pro láhev vodky a přibrala i kaviár i lososa. Ať se taky jednou doma pomějou.

„Představ si,“ spustila hned na manžela, sotva za ní zaklaply dveře. „Hned mi bylo jasné, že to jsou uprchlíci. Kdepak, na to já mám čuch, ty čuju už na dálku. Bylo jich šest, všichni z Ukrajiny, jedna byla v tom, určitě nejmíň tak osmej měsíc, kolem ní ještě dva caparti, těm mohly bejt tak čtyři nebo sotva pět, šmrdořily se kolem máminy sukně. Chtěli lístky do Severodvinsku, jejich otec tam prej sehnal práci a dobře se mu daří, prej dejte nám ty nejlevnější. Jakýpak nejlevnější, povídám jim, do Severodvinsku to máte za jedny peníze, je vás šest, z toho dvě děti, to máme, to máme... a řekla jsem jim cenu. Chvíli si mezi sebou něco šuškali, a pak najednou vidim, že tomu malému se koulej po tváři slzy jako hrách. Co je? ptám se ho, co se stalo? Ale všichni mlčeli jak zařezaní, až za chvíli ta matka povídá k těm ostatním: jedte aspoň vy, já to tady nějak přežiju...”

Tak jsem se vyklonila z okýnka a ptám se: kolik vám chybí? Peníze máme jen na pět lístků, pro jednoho chybí – 4800 rublů odpověděla ta matka. A už měla taky na krajíčku, oči se jí začaly lesknout. Za nima stál nějaký chlap, určitě z Kavkazu, a hned jim dal 500 rublů, a za ním celá fronta začala vytahovat peníze, kdo kolik mohl. I jedna stará dáma z kapesníčku vytáhla několik posledních kopějek. Málem mě trefilo! Myslel jsem si, že se mi to jen zdá! Měl jsi vidět tu matku a ty její děcka! Jak všem děkovali, všem tekly slzy štěstí. Byla jsem úplně v šoku. Svět je plnej dobreh lidí! Matka vzala jízdenky pro celou rodinu a uklonila se celý frontě a pak řekla: Bůh vám žehnej, mír a zdraví vám i vašim rodičům, za to, že z vás vychovali tak dobré lidi. Nás naše země nepotřebuje, zatímco Rusko nám pomáhá! Ale to už brečeli všichni v nádražní hale. I já se musela honem vysmrkat.“

„No vidíš, to jinde by je klidně lidi obešli, ještě by jim ukradli kufr, zavolali policii – a šup do lágru! A nebejt to ty, ale nějaká jiná pokladní, tak by je ještě seřvala, ať nezdržujou frontu,“ odpověděl manžel, který si dopřával už třetí nášup lososa. „Nebo by je čekala pokuta, možná i deportace a docela i nějaký to čekání v tranzitní hale na způsob toho chlápka z toho filmu, jak se to jmenovalo, jak žil v tom terminálu, jo Terminál se to jmenovalo.“

„Kdepak! Skvělí lidi jsou všude na světě,“ usmála se Varvara a v oku se jí zaleskla slza.

„Zajímavý ale je, že nejširší srdce máme my, Rusové, Slovani a nejvíc samý chudý. Vlastně velký srdce maj všichni lidi z velkých zemí i z USA a Kanady, teda myslím nejvíc ty chudý, ale někde i sem tam pár těch bohatejších. Jen s Číňanama si nejsem jistý. U Číňana jeden nikdy neví.“

Vyprávěl mi jeden od nás, jak zažil jako dítě záplavy v Maďarsku. Byli tam na dovolený. Silnice prej byly pod vodou, nedalo se po nich jet. Ale bylo i nebezpečný nocovat jen tak v autě, když to tam člověk neznal. A navíc už začala padat tma. Zkusili to na jedený samotě, tam u nich, v tý Pustě, jestli by nemohli zaparkovat u nich na dvoře. Ten barák stál na takovém kopečku, to víš, v Maďarsku aby jeden kopeček pohledal! A ty lidi, ty Maďaři, je hned pozvali dál, pohostili je večeří, dokonce jim uvolnili ložnici s tak širokou postelí, že se tam vešli všichni i s těma dětma. A ráno je ten domácí vyvedl se svým autem přes klesající vodu do bezpečí. No vidíš, a pak se řekne Maďar.“

„No já ti nevím, mně vyprávěla Sašenka, no víš která, co maj příbuzný v Kanadě, teda voni to jsou Češi, co před námi v devětašedesátém utekli do Kanady, jak voni tenkrát ty její příbuzný utíkali přes Rakousko do té Kanady, oni chtěli původně zdrhnout do JAR, tam se prej dobře lidem dařilo, stačilo jen mít bílej ksicht, ale někdo je v tom Rakousku přemluvil, že Kanada je to pravý, že potřebujou inženýry. Tak je nakonec ukecali do té Kanady a oni jim to sezrali i s navijákem. V letadle se k nim prej chovali jako k dobytku, děti neděti, prostě už vás máme, tak držte hubu. A když se vám to nelíbí, tak vás pošleme šupem domů. V té Kanadě prej narazili na Baťováky, no víš přece, to byl ten s těma botama, a větší pakáž prej svět neviděl. Nakonec jim pomohl jeden Žid.“

„No vidíš, a mě zas Šurka vyprávěl, jak jeho osmdesátiletá babička natrefila na zbídačenou rodinu, asi to byli rumunský cikáni, neměli se prej jak dostat domů, děti celý ubuleny, nakonec babičku přesvědčili, odvezli ji k bankomatu...“

„Osmdesátiletá babička si chodila vybírat do bankomatu?“

„No co by ne? Dneska je možný všechno. No zkrátka půjčila jim asi třicet tisíc a podnikavá rodinka z toho měla Vánoce!“

„Tak to vidíš!“

Já vám ukážu!

Stockholm – Leo (10 let) a Frank (11 let) si přáli, aby jim otec koupil nové pokračování videohry Call of Duty, ve které hráč ovládá postavu elitního vojáka a ocitá se uprostřed válečné vravy.

Otec, shodou okolností švédský novinář na volné noze Carl-Magnus Hellegren, s požadavkem svých dětí souhlasil, ale stanovil si jednu podmínku. Místo nákupního centra vzal své syny do válečné zóny v Izraeli. Chtěl, aby na vlastní kůži pocítili důsledky ozbrojeného konfliktu a pochopili, že válka a smrt nejsou v žádném případě zábava, jak často prezentují akční videohry.

Carl se nedivil tomu, že v patnácti se nějaký výrostek sebere a vystřelí pušku. Když si uvědomil, že jeho chlapci sedí u počítače jako přikovaní a hrají krvavé válečné hry, rozhodl se, že s tím musí něco udělat.

Nějakou chvíli rozvažoval, zda by nebyl lepší Afghanistan, nebo Irák, či snad nějaká africká země sužovaná klanovými válkami, nebo Ukrajina, tam by to také nemuselo být marné, nakonec se však rozhodl pro klasiku a a vyrazili spolu s Leem a Frankem do Izraele. Carl se rozhodl pro izraelský uprchlický tábor Šu'afat ve východním Jeruzalémě. Kluci po celou cestu na svých iPodech pařili starou verzi Call of Duty a byli naštvaní, poněvadž je otec původně nalákal k návštěvě nákupního centra, jenže po cestě to zahrnul na letiště a teď letí do nějaké cizí země.

Coby ostrýlenny novinář byl Carl zvyklý na všelicos a přestože nebyl přímo válečným reportérem, musel si přiznat, že nejen pro oba chlapce ale i pro něj samotného bylo šokem, když spatřili tu nekonečnou rozlohu

stanů a jejich obyvatele. Všichni ti lidé měli v obličejích výraz, v kterém se mísilo odevzdání a nenávisť. Když měli páchnoucí uličky mezi stany, provázely je nenávislné pohledy. Cizinci tu nebyli vítáni. Cizinci, kteří přijeli na exkurzi. Lidé stáli kolem plechových sudů, v nichž pálili odpadky. Hřáli si nad ohněm zkrhlé ruce. Carl věděl, že by bylo marné těm zbídačeným lidem cokoli vysvětlovat. A tady máme školu, ukázal jim znuděně jejich přidělený průvodce, bez něhož by se do tábora sami neodvážili vstoupit. Víc než samotná škola je však zaujala barabizna, stojící přilepená hned ke školní budově. Nemohli uvěřit, že se jedná o obchod s drogami. Kousek dál pak stála nemocnice. V nemocnici je přivítal sám manažer a ukázal jim, jak to u nich chodí. Leo s Frankem byli zděšení, když viděli, jak chirurg bez použití anestetika sešívá jejich vrstevníkům tržné rány na hlavě. Od čeho to mají? ptali se. Od pařeb pušek, dozvěděli se.

Léčba šokem, zdá se, zabrala.

Zodpovědný otec Carl chlapcům dále vyprávěl o útoku chemických zbraní v Damasku, který se od jejich místa nacházel pouhých 40 kilometrů a o němž četli ve švédských novinách. Chlapci se dívali do dálky a nechápali, že to je skutečné.

Carl měl z počátku výčitky, jestli to přece jen trochu nepřehnal, zda kluci nebudou mít z těch zážitků trauma, ale po návštěvě místní zoologické zahrady a muzea, kam zamířili hned po té, co opustili hranice tábora, se jeho obavy rázem rozptýlily. Na noc přijali pozvání od jedné milé izraelské rodiny. Carl pozoroval na Leovi i Frankovi změnu. Byli skleslí a smutní. Právě se totiž vraceli z dětského pokoje, kde jim syn z hostitelské rodiny na počítači předváděl, jak paří novou verzi Call of Duty.

Carl byl s výsledkem svého výchovného experimentu nadšený.

Až příště uslyším, že si rodiče neví rady se svými dětmi, poradím jim, ať si koupí letenku a ukážou jim, jak vypadá opravdová válka!

V příštím čísle (vychází 1. října 2014)

rozhodně nenajdete:

ztracené mládí

ztracený rozum

zašlou krásu

ztracené iluze

víru, naději a spásu

Na shledanou příště!
Ne za pomeňte!